

Polarizace ekonomického růstu v Olomouckém kraji

Bc. Veronika Kochová

Diplomová práce
2010

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
akademický rok: 2009/2010

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE (PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Veronika KOCHOVÁ**
Studijní program: **N 6202 Hospodářská politika a správa**
Studijní obor: **Veřejná správa a regionální rozvoj**
Téma práce: **Polarizace ekonomického růstu v Olomouckém kraji**

Zásady pro vypracování:

Úvod

I. Teoretická část

- Charakterizujte současná i historická vymezení polarizace a vymezení periferních oblastí.
- Stanovte metodologii pro vymezení regionálních pólů růstu a periferních oblastí v rámci určitého kraje v České republice.

II. Praktická část

- Aplikujte metodologii v Olomouckém regionu.
- Vymezené póly a periferní oblasti charakterizujte.
- Výsledky zobecněte.

Závěr

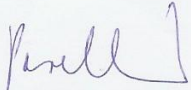
Rozsah práce: cca 70
Rozsah příloh:
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická

Seznam odborné literatury:

- [1] BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, klasifikace. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2002. 212 s. ISBN 80-246-0384-5.
[2] JEŽEK, J. Prostorová a regionální ekonomika. 2. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita, Ekonomická fakulta, 1999. 234 s. ISBN 80-7082-575-8.
[3] WOKOUN, R. a kol. Ekonomika v prostoru: svět, střední Evropa, EU, OECD, ČR. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. 189 s. ISBN 978-80-7201-698-3.
[4] WOKOUN, R. a kol. Regionální rozvoj : východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.

Vedoucí diplomové práce: Ing. Milan Damborský
Ústav regionálního rozvoje, veřejné správy a práva
Datum zadání diplomové práce: 29. března 2010
Termín odevzdání diplomové práce: 3. května 2010

Ve Zlíně dne 29. března 2010

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
děkanka

prof. RNDr. René Wokoun, CSc.
ředitel ústavu

PROHLÁŠENÍ AUTORA BAKALÁŘSKÉ/DIPLOMOVÉ PRÁCE

Beru na vědomí, že

- odevzdáním diplomové/bakalářské práce souhlasím se zveřejněním své práce podle zákona č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, bez ohledu na výsledek obhajoby ¹⁾;
- beru na vědomí, že diplomová/bakalářská práce bude uložena v elektronické podobě v univerzitním informačním systému dostupná k nahlédnutí;
- na moji diplomovou/bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, zejm. § 35 odst. 3 ²⁾;
- podle § 60 ³⁾ odst. 1 autorského zákona má UTB ve Zlíně právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- podle § 60 ³⁾ odst. 2 a 3 mohu užít své dílo – diplomovou/bakalářskou práci - nebo poskytnout licenci k jejímu využití jen s předchozím písemným souhlasem Univerzity Tomáše Bati ve Zlíně, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše);
- pokud bylo k vypracování diplomové/bakalářské práce využito softwaru poskytnutého Univerzitou Tomáše Bati ve Zlíně nebo jinými subjekty pouze ke studijním a výzkumným účelům (tj. k nekomerčnímu využití), nelze výsledky diplomové/bakalářské práce využít ke komerčním účelům.

Ve Zlíně3.5.2010.....

Kodová Terouška
.....

1) zákon č. 111/1998 Sb. o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších právních předpisů, § 47b Zveřejňování závěrečných prací:

(1) Vysoká škola nevýdělečně zveřejňuje disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce, u kterých proběhla obhajoba, včetně posudků oponentů a výsledku obhajoby prostřednictvím databáze kvalifikačních prací, kterou spravuje. Způsob zveřejnění stanoví vnitřní předpis vysoké školy.

(2) Disertační, diplomové, bakalářské a rigorózní práce odevzdané uchazečem k obhajobě musí být též nejméně pět pracovních dnů před konáním obhajoby zveřejněny k nahlížení veřejnosti v místě určeném vnitřním předpisem vysoké školy nebo není-li tak určeno, v místě pracoviště vysoké školy, kde se má konat obhajoba práce. Každý si může ze zveřejněné práce pořizovat na své náklady výpisy, opisy nebo rozmnoženiny.

(3) Platí, že odevzdáním práce autor souhlasí se zveřejněním své práce podle tohoto zákona, bez ohledu na výsledek obhajoby.

2) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 35 odst. 3:

(3) Do práva autorského také nezasahuje škola nebo školské či vzdělávací zařízení, užije-li nikoli za účelem přímého nebo nepřímého hospodářského nebo obchodního prospěchu k výuce nebo k vlastní potřebě dílo vytvořené žákem nebo studentem ke splnění školních nebo studijních povinností vyplývajících z jeho právního vztahu ke škole nebo školskému či vzdělávacího zařízení (školní dílo).

3) zákon č. 121/2000 Sb. o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon) ve znění pozdějších právních předpisů, § 60 Školní dílo:

(1) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení mají za obvyklých podmínek právo na uzavření licenční smlouvy o užití školního díla (§ 35 odst.

3). Odpírá-li autor takového díla udělit svolení bez vážného důvodu, mohou se tyto osoby domáhat nahrazení chybějícího projevu jeho vůle u soudu. Ustanovení § 35 odst. 3 zůstává nedotčeno.

(2) Není-li sjednáno jinak, může autor školního díla své dílo užít či poskytnout jinému licenci, není-li to v rozporu s oprávněnými zájmy školy nebo školského či vzdělávacího zařízení.

(3) Škola nebo školské či vzdělávací zařízení jsou oprávněny požadovat, aby jim autor školního díla z výdělku jím dosaženého v souvislosti s užitím díla či poskytnutím licence podle odstavce 2 přiměřeně přispěl na úhradu nákladů, které na vytvoření díla vynaložily, a to podle okolností až do jejich skutečné výše; přitom se přihlédne k vyšší výdělku dosaženého školou nebo školským či vzdělávacím zařízením z užití školního díla podle odstavce 1.

ABSTRAKT

Cílem diplomové práce Polarizace ekonomického růstu v Olomouckém kraji je vymezení pólů rozvoje a periferních oblastí v uvedeném kraji. V teoretické části jsou zpracovaná současná a historická vymezení polarizace. Dále jsou zde uvedeny metodologie a charakteristika jednotlivých ukazatelů, které jsou potřebné právě pro vymezení pólů rozvoje a periferních oblastí. V praktické části je stručně popsán Olomoucký kraj a je zde vymezen vývoj potřebných ukazatelů pro určení pólů rozvoje a periferních oblastí na úrovni okresů zmiňovaného kraje, které jsou pak následně charakterizovány.

Klíčová slova: polarizační teorie, ekonomický růst, Olomoucký kraj, pól rozvoje a periferní oblast

ABSTRACT

This theses Polarization of economic growth in the Olomouc region is the definition of the poles of development and the peripheral regions in this region. In theoretical parts are processed the current and historical definition of polarization. It also presents the methodology and the characteristics of individual indicators needed for defining the poles of development and peripheral areas. The practical part is briefly describing the Olomouc region and identified the development of indicators for determining the poles of development and the peripheral areas of the county-level districts which are then subsequently characterized.

Keywords: polarising theory, economic growth, Olomouc region, pole of development and peripheral region.

Poděkování, motto

Na tomto místě bych ráda poděkovala vedoucímu práce Ing. Milanu Damborskému za cenné rady a připomínky.

Dále děkuji svým rodičům za finanční a psychickou podporu po celou dobu mých studií.

Prohlašuji, že odevzdaná verze diplomové práce a verze elektronická nahraná do IS/STAG jsou totožné.

OBSAH

ÚVOD	10
I TEORETICKÁ ČÁST	11
1 POLARIZAČNÍ TEORIE	12
1.1 HNAČÍ A HANÁ ODVĚTVÍ	12
1.2 TEORIE REGIONÁLNÍ POLARIZACE.....	13
1.3 TEORIE RŮSTOVÝCH CENTER OS	16
1.4 FRANCOUZSKO-BELGICKÁ ŠKOLA POLARIZACE	17
1.5 MODEL JÁDRO PERIFERIE.....	17
1.6 SOUČASNÉ POJETÍ POLARIZACE.....	19
2 METODOLOGIE PRO VYMEZENÍ REGIONÁLNÍCH PÓLŮ RŮSTU A PERIFERNÍCH OBLASTÍ	22
II PRAKTICKÁ ČÁST	26
3 OLOMOUCKÝ KRAJ	27
4 VYMEZENÍ UKAZATELŮ NA ÚROVNI OKRESŮ OLOMOUCKÉHO KRAJE	39
4.1 HUSTOTA OBYVATEL	39
4.2 POČET OBYVATEL.....	40
4.3 CELKOVÝ PŘÍRŮSTEK OBYVATEL.....	40
4.4 MÍRA NEZAMĚSTNANOSTI.....	41
4.5 POČET UHAZEČŮ O ZAMĚSTNÁNÍ NA 1 VOLNÉ PRACOVNÍ MÍSTO	42
4.6 DÉLKA NEZAMĚSTNANOSTI NAD 12 MĚSÍCŮ	43
4.7 VÝVOJ POČTU NEZAMĚSTNANÝCH S VYŠŠÍM ODBORNÝM VZDĚLÁNÍM A S VYSOKOŠKOLSKÝM VZDĚLÁNÍM	44
4.8 DOKONČENÉ BYTY	45
4.9 PŘÍMÉ ZAHRANIČNÍ INVESTICE	45
4.10 POČET REGISTROVANÝCH SUBJEKTŮ	47
4.11 POČET PRÁVNICKÝCH SUBJEKTŮ NA 1 000 OBYVATEL.....	47
4.12 PRŮMĚRNÁ HRUBÁ MZDA OBYVATEL	48
4.13 PRŮMĚRNÁ HRUBÁ MZDA V PRŮMYSLU.....	49
4.14 PRŮMĚRNÁ HRUBÁ MZDA VE STAVEBNICTVÍ	50
4.15 POČET UHAZEČŮ (ABSOLVENTŮ) NA 1 VOLNÉ PRACOVNÍ MÍSTO PRO ABSOLVENTY	51
5 APLIKACE METODOLOGIE V OLOMOUCKÉM KRAJI	52
6 CHARAKTERISTIKA PÓLŮ ROZROJE A PERIFERNÍCH OBLASTÍ	59

6.1	OKRES JESENÍK	59
6.2	OKRES OLMOUC.....	62
6.3	OKRES PROSTĚJOV	65
6.4	OKRES PŘEROV	67
6.5	OKRES ŠUMPERK.....	69
ZÁVĚR		73
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....		75
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK		80
SEZNAM OBRÁZKŮ		81
SEZNAM TABULEK.....		82
SEZNAM PŘÍLOH.....		84

ÚVOD

Polarizace ekonomického růstu je důležitým tématem regionálního rozvoje. Ekonomika se od svého počátku fungování vyvíjí nerovnoměrně, proto se setkáváme s regionálními disparitami, které chápeme jako nějaké rozdílnosti či nerovnosti. Problematika diferenciac regionů podle ekonomických nebo sociálních úrovní patří v současné době k hlavním tématům ekonomického a politického spektra.

Teoretická část je zaměřena na historická a současná vymezení polarizace. Historickými vymezeními polarizace se zabývá polarizační teorie. Tato teorie vychází z diferenciac regionů, stejně tak, jak je tomu ve skutečnosti. Pro polarizační teorii byl rozhodujícím okamžikem jejího vzniku poválečné období, kdy docházelo k rozvoji ekonomiky. Za zakladatele polarizační teorie je považován Francois Perroux. Mezi další autory, kteří se této teorii věnovali, patří Gustav Myrdal, Alfred O Hirschman, J. Boudeville a John Friedman.

V současnosti se ekonomický růst stává prioritou všech států a představuje pozitivně hodnocené změny. Na otázku jaké procesy a faktory vedou ke vzniku a rozvíjení pólů rozvoje není možno získat jednoznačnou odpověď, protože každý region se vyznačuje určitou mírou jedinečnosti. Avšak existují určité faktory, které mohou k ekonomickému růstu přispívat.

V této části je také popsána metodologie, která je následně aplikována v praktické části. Tato metodologie slouží k vymezení regionálních pólů růstu a periferních oblastí v rámci určitého regionu.

Praktická část se zabývá polarizací ekonomického růstu v Olomouckém kraji. Je zde zkoumána na úrovni okresů v období 2002-2008. Tento kraj patří mezi ekonomicky slabší kraje, avšak má jedno velmi silné centrum – Olomouc. V této části jsou vymezeny ukazatele, které nám složí k identifikaci jednotlivých pólů rozvoje a periferních oblastí.

Cílem předkládané diplomové práce je najít a charakterizovat jednotlivé póly rozvoje, ale také periferní oblasti. Výběr Olomouckého kraje jako zájmového území práce se opírá o citovou vazbu k Olomouci, která je trvalým bydlištěm autorky.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 POLARIZAČNÍ TEORIE

Polarizační teorie jsou založeny na induktivním přístupu. Předpokladem jejich vzniku byl vysoký stupeň rozvoje ekonomiky v nejrozvinutějších zemích, proto se s těmito teoriemi setkáváme až v poválečném období, kde se zformovaly výrazné póly růstu. Polarizační teorie jsou výsledkem podrobných empirických výzkumů, případových studií nebo zkušeností výzkumníka, a jsou proto do své míry ovlivněny reálnými okolnostmi, za kterých byly získány. Tyto teorie jsou oproti jiným teoriím méně abstraktní a jen obtížně integrovatelné do obecnější úrovně ekonomie. Teorie vychází z představ o nerovnovázném a divergentním vývoji. Vývojový proces nevede k vyrovnání rozdílů, ale k růstu rozdílů. [2] [5]

Polarizačním teoriím jsou společné následující předpoklady: [5]

- Výrobní faktory jsou heterogenní a alespoň částečně imobilní, nemohou být dokonale substituční a proto ani nemůže docházet k úplnému vyrovnání cen výrobních faktorů.
- Trhy se nevyznačují dokonalou konkurencí, ale monopoly, oligopoly a externalitami.
- Informace, především o technických a organizačních novinkách nejsou automaticky dostupné, ale rozšiřující se v prostoru a prostřednictvím hospodářského systému.

1.1 Hnací a hnaná odvětví

Za zakladatele polarizačního přístupu je označován Francois Perroux, který řešil otázku odvětvové polarizace. [5]

Francois Perroux vychází z kombinace dvou základních teoretických prvků. Prvním prvkem je statistická teorie vzájemné závislosti průmyslu a druhým prvkem je dynamická Schumpeterova teorie rozvoje založená na inovacích. Uvádí, že hospodářský růst nevzniká rovnoměrně, chápe póly růstu jako sféry vlivu v ekonomice, a rozlišuje zejména hnací a hnaná odvětví. Hnací odvětvím je rychle se rozvíjející odvětví, kterému dominují velké a neustále inovující firmy, vysílající silné rozvojové impulsy do svého okolí. Hnací odvětví se také vyznačuje významnou velikostí a silným růstem. Odvětví se stává hnací, pokud v něm mohou podnikatelské subjekty realizovat interní a externí úspory. Jedná se zejména o úspory z rozsahu. Vliv hnacího odvětví není jen pozitivní, ale i negativní. Příkladem ne-

gativního vlivu může být, že hnací odvětví odebírá výrobní faktory dalším odvětvím. V souvislosti s hnacími odvětvími se často zmiňuje jejich schopnost generovat poptávku. [1] [5]

F. Perroux určil jako póly růstu silné hospodářské jednotky, jakou jsou například velké firmy nebo holdingy v růstových odvětvích. Charakterizuje je silná pozice na trhu a rychlý ekonomický růst, který se přenáší i na další okolní společnosti, zejména subdodavatele. [5]

Hovoří také o polarizaci jako o vzájemném přitahování některých ekonomických aktivit a polarizací obecně označuje situaci, kdy dochází k prohlubování rozdílů. Neomezuje růst klíčovými odvětvími na konkrétní region, neboť předpokládal šíření růstu bez ohledu na vzdálenost. [1]

Kritiku Perrouxovy teorie polarizovaného vývoje můžeme shrnout do následujících bodů: [2]

- Sektorově diferencovaný hospodářský růst vysvětluje příliš jednoznačně
- Některé pojmy jsou rozporné
- Neexistuje dostatek konkrétních výpovědí o síle pozitivních a negativních efektů
- Perrouxův koncept nepředstavuje žádnou lokalizační teorii: nebyly zobecněny poznatky o stanovištích hnacích jednotek, o poloze těchto jednotek v regionálním systému ani prostorová difuze pozitivních a negativních efektů

1.2 Teorie regionální polarizace

Na Perrouxovu odvětvovou polarizaci navazují teorie regionální polarizace. Představiteli tohoto směru jsou Gustav Myrdal a Alfred O. Hirschman. [5]

Švédský ekonom Gustav Myrdal se věnoval problematice růstu rozvojových zemí, ale i problémům regionálního rozvoje ve vyspělých státech. Vychází ze tří základních obecných skutečností: [1]

- 1) na světě existuje malá skupina bohatých států a mnohem větší skupina chudých států
- 2) bohaté státy pokračují v ekonomickém vývoji a v chudých státech je pokrok pomalejší a spíše stagnuje

3) proto se rozdíly mezi bohatými a chudými státy v posledních letech zvětšily

Stávající ekonomické teorie Myrdal považuje za vybudované na nerealistických předpokladech. Odmítá koncept bludných kruhů a zavádí koncept oběžné kumulativní kauzality. Tento koncept vysvětluje, že změna jednoho faktoru způsobí i změnu dalších faktorů. Působení tržních sil a pohyb kapitálu, zdrojů a pracovních sil nevede ke stavu rovnováhy, ale naopak ke zvýšení rozdílů. Aplikace tohoto přístupu na regionální rozvoj potom znamená, že jakmile se některý region vyvíjí rychleji než ostatní, bude se tento rozdíl mezi tímto regionem a ostatními regiony zvětšovat. [1]

Faktory jako mobilita kapitálu, selektivní migrace obyvatelstva a mezinárodní obchod jsou podle Myrdala prostředky, kterými se kumulativní mechanismy projevují. Působení kumulativních mechanismů je vzájemně provázáno a vede k růstové spirále. Tento vývoj je charakteristický odčerpáním zdrojů růstu z méně vyspělých do vyspělých regionů. Dopad kumulativních mechanismů na méně vyspělé regiony se označuje jako negativní dopad po dolů vedoucí spirále. [1]

Pozitivní efekty z vyspělých regionů na méně vyspělé regiony považuje Myrdal za výjimečné. Vývoj meziregionálních rozdílů probíhá podle Myrdala ve třech fázích. V první fázi dochází k selekci, respektive diferenciaci v úspěšnosti subjektů, ve druhé fázi dosahují rozdíly maxima a ve třetí fázi se rozdíly snižují, především růstem vzájemné provázanosti. Ke snížení rozdílů dochází především díky lokalizaci firem do zaostalejších regionů, kvůli levnější pracovní síle. [1]

Za základní nástroj k překonání zaostalosti považuje Myrdal integrovaný rozvojový plán. Zdroje na realizaci tohoto plánu lze získat pouze odložením současné spotřeby a přesunutím zdrojů na investice včetně omezení dovozu luxusního a spotřebního zboží. [1]

Za hlavní námitku Myrdalovy teorie je považován jednostranný pohled na směr kumulativních mechanismů a také podcenění pozitivních vazeb, které působí na méně vyspělé regiony. Také jsou vytýkány málo realistické představy o získání zdrojů na realizaci rozvojových plánů. [1]

Alfréd Hirschman čerpal především své poznatky ze svých zkušeností. Na stávajících teoriích kritizoval zejména jejich omezenou využitelnost pro praxi. Odmítá pesimismus a říká, že zaostalost nemůže být vysvětlována tím, že by chyběl ten či onen konkrétní faktor roz-

voje. Úkolem jeho rozvojové strategie není nalézt optimální kombinaci stávajících zdrojů, ale nalézt zdroje skryté nebo špatně využívané mechanismy na jejich využívání. [1]

Zdroje rozlišuje podle toho, k čemu dochází při jejich používání, zda dochází k jejich vyčerpání, nebo k jejich rozvíjení nebo množování. Největší potenciál růstu má druhý typ zdrojů. Hirschman zdůrazňuje potřebu mobilizace existujících zdrojů. Tvrdí, že problémem rozvojových zemí není nedostatek kapitálu, ale neochota případně neschopnost jej investovat. [1]

Hirschman považuje, že k růstu nedochází všude ve stejnou dobu. Jakmile ale k růstu dojde, způsobí to jeho koncentraci do oblastí kolem původního centra. Považuje za nezbytné, že se musí nejprve rozvinout jedno nebo více regionálních center, aby se dosáhlo vyšší ekonomické úrovně. Rozdíly v růstu jsou nezbytnou podmínkou pro růst samotný, tedy růst musí být nezbytně nerovnoměrný. Dále tvrdí, že jakmile nějaká skupina obyvatel projeví svůj zájem o nové zboží a ukáže svoji schopnost je zaplatit, to dochází v rozvojových zemích především v jádrových regionech, bude tato skupina rychle obsloužena množstvím firem, které k tomu přizpůsobí svou produkci. Zdůrazňování vlastní nadřazenosti obyvatel některých úspěšných regionů či skupin nad ostatními má kumulativní účinek. Dochází k vytvoření atmosféry pro další rozvoj, a to přispěje k ovlivnění investičních rozhodnutí dalších ekonomických subjektů. [1]

Jakmile dojde k robustnímu růstu v některém regionu, spustí se celý komplex mechanismů, které působí i na ostatní území. Růst vyspělého regionů má několik přímých důsledků pro zaostalý region. Tyto důsledky mohou být jak negativní tak pozitivní. Za nejvýznamnější pozitivní mechanismy, kterými vyspělý region působí na rozvoj zaostalého regionu je zvýšení nákupů zboží produkovaného zaostalým regionem, a tím plynoucí investice z vyspělého regionu. Na druhé straně je rozvoj zaostalého regionu ovlivňován několika negativními mechanismy. Především se jedná o vytlačování méně kvalitního zboží produkovaného v zaostalém regionu kvalitnějším a levným zbožím vyráběným ve vyspělém regionu. Za nejvýznamnější a nejčastěji pozorovaný negativní mechanismus se považuje selektivní migraci obyvatel ze zaostalého regionu do vyspělého regionu. [1]

Přes působení těchto negativních mechanismů je Hirschman přesvědčen, že po určité době pozitivní mechanismy převládnu, neboť rozvoj zaostalého regionu je i v zájmu vyspělého regionu. Pokud však přesto dojde ke zřetelnému „vítězství“ negativních mechanismů nad

pozitivními, je to důvod pro intervenci státu a snahu o změnu této situace. Nejvýznamnější způsob, jak může hospodářská politika napomoci rozvoji jednotlivých regionů, je prostřednictvím veřejných investic. [1]

Shrnutí

G. Myrdal a Hirschman rozdělují interakce mezi regiony do dvou základních protichůdných efektů. Myrdal hovoří o rozšiřujících efektech a stahujících se efektech. A. Hirschman je nazývá přeskakující efekty a polarizační efekty. Pojmy „rozšiřující“, „přeskakující“ nebo nárazové efekty zahrnují všechny mechanismy, které vedou k prostorovému rozšiřování rozvojových impulsů. Přenáší pozitivní impuls do sousedních regionů a tím ho prostorově rozšiřují. „Stahující“, nebo „polarizační“ efekty jsou naproti tomu takové impulsy, prostřednictvím kterých se na okolí přenese negativní efekt. [5]

Poměr těchto dvou efektů pak rozhoduje, zda jsou efekty pro okolí celkově pozitivní či negativní. Hirschman předpokládá, že převládají pozitivní efekty. Naopak Myrdal se domnívá, že převládají negativní efekty a dochází k prohlubování nerovnováhy, tj. tržní mechanismus nevede k vyrovnání, ale k zesílení rozdílů a proto je třeba státní regionálně-disparitní politiky. G. Myrdal dokonce navrhuje pro rozvojové země na určitý čas centrálně plánované hospodářství. [5]

Dle názoru Myrdala a Hirschmana by mělo být cílem regionální politiky působení proti polarizačním silám směrem k vyrovnání rozvojových rozdílů, tj. posílení vyrovnávací efekty a oslabit polarizaci. [5]

1.3 Teorie růstových center os

K rozšíření Perrouxovy teorie přispěl zejména J. Boudeville, který se pokusil propojit Perrouxovu teorii s Christallerovou a Löschovou teorií centrálních míst. Boudeville nazval svoji teorii teorie růstových center a růstových os. Za růstové centrum považuje soubor dynamických a vzájemně propojených odvětví, která jsou soustředěna kolem hnacího odvětví. Stejně jako Perrouxen považuje klíčová odvětví, definovaná jako taková hnací odvětví, u kterých růst produkce indikuje ještě výraznější nárůst produkce v hnaných odvětvích. [1]

Boudevill však předpokládá, že v regionech, kde jsou hnací odvětví lokalizována, budou díky předpokládaným intenzivním kontaktům firem hnacích odvětví s ostatními firmami z regionu lépe prosperovat i ostatní firmy. Za další mechanismy podporující rozvoj center

růstu považuje vnitřní úspory (úspory z rozsahu, inovace v oblasti organizace, procesu výroby nebo samotného výrobku) a vnější úspory (využívání společné infrastruktury, společného trhu práce, zařízení služeb apod.) vedoucí k redukci nákladů a tím k rozšíření možností růstu do dalších odvětví. Za hnací odvětví byl nejčastěji považován automobilový průmysl. [1] [5]

1.4 Francouzsko-belgická škola polarizace

Polarizační teorii dále rozvíjela francouzsko-belgická škola polarizace. Tato škola se také nazývá francouzská škola rozvojové teorie a za centrum růstu považuje středisko, jako je město a aglomerace, které díky poptávce po činnostech integruje okolní území a obyvatele. Ekonomický růst a rozvoj, který může být například vyjádřený jako růst zaměstnanosti a ekonomické síly, zvyšuje poptávku a ta dále zvyšuje růst centra, které ovládá stále větší část hospodářského prostoru regionu. Zejména těch částí regionu, které jsou dobře dopravně napojeny na centrum růstu. Z těchto částí přichází do centra kvalifikovaná pracovní síla a kapitál uplatňující se v centru růstu. [5]

Tato škola má přímé důsledky pro prostorové plánování. Aby mohlo město odevzdávat růstové impulsy do okolí, a tak plnilo hnací funkci, musí se začlenit do funkčně propojeného sídelního systému, protože růstové impulsy se v prostoru nešíří souvisle. [5]

1.5 Model jádro periferie

Autorem této teorie je John Friedmann, který rozpracoval teorii Hirschmana a který zavedl pojem jádro-periférie. [1]

Friedmann vychází z myšlenky nerovnoměrného rozdělení moci v ekonomice a ve společnosti. Základním rozlišujícím znakem mezi regiony jádra a periferie je míra jejich autonomie, respektive závislost na jiných regionech. Charakteristickým rysem jádra je vysoký stupeň autonomie a schopnost tvorby inovací. Snaží se utřídit kumulativní mechanismy, pomocí kterých dochází k dalšímu posilování dominance jádra nad periferií. [1]

Rozlišuje šest efektů: [2]

- 1) Efekt dominance neboli trvalé oslabování periferního regionu ve smyslu negativních zpětných efektů

- 2) Informační efekt – vychází z vysoké hustoty ekonomických a sociálních interakcí v městském centru
- 3) Psychologický efekt úspěšnosti a inovační schopnosti - ovlivňuje budoucí potenciální investory
- 4) Modernizační efekt – ovlivňuje rychlejší adaptaci na budoucí změny
- 5) Efekt vazeb – prostřednictvím tohoto efektu se k inovačnímu procesu připojují i další oblasti
- 6) Produkční efekt – redukce nákladů při zvýšených externích úsporách

Souhrnný dopad všech těchto efektů je zejména v napětí konfliktů mezi jádrem a periferií. Vzniklé napětí Friedmann doporučuje řešit omezenou decentralizací s tím, že je v zájmu jádra, aby následné posílení pozitivních efektů na periferii bylo doprovázeno další významnou decentralizací moci, což by mohlo v konečném důsledku vést až ke vzniku nového jádra. [1]

Pozice jádra v sídelním systému se může v jednotlivých sférách vůči ostatním regionům lišit. Konkrétní region tak může být podřízen jádrům vyšší řádovostní úrovně a současně plnit roli jádra vůči jiným regionům. Vzájemné vztahy dvou jader přibližně stejné řádovostní úrovně budou více vyrovnané než v případě jádro periferie. [1]

Samostatný model jádro-periférie Friedmann považoval za druhý stupeň vývoje prostorové ekonomiky, jejíž vývoj rozdělil do čtyř fází: [1]

- 1) Preindustriální společnost jen s ostrůvky ekonomických aktivit
- 2) Jádro-periférie
- 3) Diverze ekonomické aktivity a do jisté míry i řídicích funkcí do periferie
- 4) Integrovaná ekonomika, kdy převládají vztahy vzájemné závislosti mezi již víceméně rozvinutými oblastmi

První dvě fáze jsou důležité pro vytvoření polarity jádro-periférie a nezbytné pro další rozvoj. Po dosažení určité vývojové úrovně by se již přežívání jednostranně polarizované regionální struktury mohlo stát dysfunkční. Proto je nutné posílit pozitivní vazby jádra na periferii a omezit závislost periferie na jádru. [1]

Z hlediska zaměření regionální politiky Friedmann navrhl, aby byl růst v periferních oblastech urychlen vytvořením vhodného systému městských regionů. Friedmannova obecná teorie polarizovaného rozvoje je významná především proto, že oproti Perrouxově ryze ekonomické teorii zdůrazňuje význam institucionálních struktur a behaviorálních faktorů pro regionální rozvoj a široce využívá konceptu autority a podřízenosti. Dalším přínosem této teorie je pokus o systematické utřídění kumulativních mechanismů. [1]

Dalším autorem je Holland, který tvrdí, že výrobní faktory očekávají směr, který uvádí neoklasický model, tj. kapitál z centra do periferie a práce z periferie do centra. Ve vyspělých zemích podle Hollanda nastávají pohyby výrobních faktorů opačným směrem: kapitál se přemísťuje z periferie do center, zatímco pracovní síla migruje z center do periferie. Za tuto opačnou mobilitu výrobních faktorů na mezinárodní a národní úrovni jsou zodpovědné následující skutečnosti: [2].

- Produkční cyklus a rostoucí konkurence v oborech, které se nacházejí ve stádiu zralosti, nutí podniky v centrech vyspělých zemí ke snižování nákladů a tak dochází stále více k přemísťování výroby do periferních oblastí s nízkými mzdovými náklady. Současně mzdové rozdíly způsobují imigraci lidí z rozvojových zemí do center vyspělých zemí.
- Uvnitř národního regionálního systému je mobilita výrobních faktorů ovlivněna hierarchicky organizovaným systémem bank, který akumuluje úspory na národní úrovni a podporuje tak investice v centrech. Na druhé straně existují tendence obyvatel center se přestěhovat mimo centra. Těžiště prostorového rozložení pracovních míst se tak přesunuje z center do periferie.

1.6 Současné pojetí polarizace

Pro současné období je typické hledání příčin regionálních problémů, a nikoliv jen jejich následků. Současné přístupy k řešení regionálních problémů zdůrazňují: [1]

- podporu vznikajícím, malým a středním firmám
- podporu šíření technických inovací
- decentralizační opatření ve sféře veřejné správy
- podporu lokální iniciativě

- deregulační opatření
- networking
- a programy následné péče o zahraniční investory

Evropské perspektivy územního rozvoje uvádí, že tendence k polarizaci a koncentraci přináší s sebou volný pohyb lidí, zboží a informací. Diverzifikace v ekonomické síle v Evropě se pozvolna zmenšují mezi prosperujícími a chudými regiony, avšak vzrůstají regionální rozdíly v rámci většiny členských států v Evropské unii. Je tomu tak, že centra urbanizace s relativně velkou hospodářskou silou mívají větší tempo růstu než chudší a většinou venkovské regiony uvnitř států. [29]

Evropské perspektivy územního rozvoje vychází z předpokladu, že růst sám o sobě ani konvergence klíčových ekonomických ukazatelů nestačí k vytvoření vyvážené a trvale udržitelné hospodářské a územní struktury v EU. Hospodářský růst musí zasáhnout větší okruh obyvatel, především pomocí zvýšené zaměstnanosti. Hlavním a jedním z nejdůležitějších úkolů EU je boj proti vysoké nezaměstnanosti.[29]

Posílením strukturálně slabších oblastí EU a zlepšení životních a pracovních podmínek představuje obrovský úkol. Cíle rozvoje, rovnováhy a ochrany je nutno navzájem sladit. Politika zaměřená pouze na rovnováhu by způsobila oslabení ekonomiky silnějších regionů a zároveň zvýšení závislosti slabších oblastí. Samotný rozvoj by napomáhal zvyšování regionálních disparit. Velký důraz na ochranu nebo zachování územních struktur nese s sebou riziko stagnace a zpomalení modernizačních trendů. Jediným možným způsobem dosažení vyváženého a trvale udržitelného rozvoje představuje důraz kladený na jednotlivé cíle v souladu s jejich vzájemnými souvislostmi podle místních podmínek. [29]

Vzhledem k rozdílnému vývoji jednotlivých regionů, je důležité přijímat územně diferencovaná opatření k trvale udržitelnému rozvoji. K tomuto účelu byly vytvořeny tři následující směrnice: [29]

- Vytvoření polycentrického a vyváženého urbanistického systému a posílení partnerství mezi urbánními a venkovskými oblastmi. To zahrnuje překonání zastaralého dualismu mezi městem a venkovem.
- Realizace integrovaných koncepcí dopravy a komunikace, které podporují polycentrický rozvoj.

- Rozvoj a zachování přírodního a kulturního dědictví prostřednictvím moudré péče.

Tyto směrnice se netýkají všech oblastí Evropské unie ve stejné míře. Je nutno je interpretovat podle hospodářské, sociální a ekologické situace v daném regionu. [29]

Hospodářský potenciál všech regionů EU lze využít pouze prostřednictvím dalšího rozvoje polycentrické struktury evropského osídlení. Vytvoření a rozšíření několika dynamických integračních zón představuje významný nástroj k urychlení hospodářského růstu a tvorby pracovních příležitostí zejména v regionech, které jsou v současnosti považovány za strukturálně slabé. [29]

V současnosti se vyžaduje politika, která nabízí novou perspektivu pro periferní oblasti. Vytvořením několika dynamických zón, které jsou dobře rozmístěny po celém území má klíčovou roli pro zlepšení územní vyváženosti. [29]

Zásadním předpokladem je polycentrická struktura osídlení s odstupňovaným hodnocením měst. Města mají stále větší vzájemnou závislost s okolím. Tato závislost představuje posílení regionu jako celku. Například v pohraničních oblastech mohou kooperativní příhraniční městské sítě představovat prostředek pro zvládnutí rozvojových nevýhod. Důležité je také vytváření sítí menších měst v méně hustě osídlených a ekonomicky slabších oblastech. [29]

Města nacházející se daleko od sebe, by měla spolupracovat v sítích zaměřených na řešení společných problémů. Spolupráce mezi městy a regiony mimo vnější hranice představuje významnou příležitost k celkovému rozvoji. [29]

2 METODOLOGIE PRO VYMEZENÍ REGIONÁLNÍCH PÓLŮ RŮSTU A PERIFERNÍCH OBLASTÍ

Pro vymezení pólu růstu nebo periferních oblastí je důležitou otázkou výběr relevantních ukazatelů, které dokáží identifikovat póly rozvoje a periferní oblasti. Na této úrovni se naráží na problém s nedostatkem dostupných a potřebných statistických dat. Většina potřebných dat se vede pouze do roku 2001 na základě SDLB.

Statistické ukazatele jsou číselným vyjádřením jevů a procesů, které se v určitém čase a na určitém místě vyskytují. Má-li být výsledek prostorového srovnání interpretovaný jednoznačně, je důležité, aby časové a věcné vymezení ukazatelů jednotlivých okresů daného kraje bylo shodné. [6]

Součástí metodiky je stanovení vah jednotlivých ukazatelů. Tyto váhy jsou stanoveny metodou párového srovnání, kde se porovnávají dva ukazatele vůči sobě. Důležitými pravidly pro výpočet je, že součet jednotlivých vah musí dát 100%, a také pravidlo, čím důležitější ukazatel, tím má větší váhu.

Pro srovnání jednotlivých nesrovnatelných ukazatelů existuje řada technik a metod. V této práci je použita metoda normované proměnné, která nám umožní srovnat všechny ukazatele, které jsou k dispozici a jsou v původních jednotkách nesčitatelná a neporovnatelná. Pro tento výpočet nám slouží vzorec: [6]

$$u_{ij} = \frac{x_{ij} - x_i}{s_i}$$

kde:

u_{ij} ... normovaná hodnota i -tého ukazatele v j -tém okrese

x_i ... aritmetický průměr i -tého ukazatele

s_i ... směrodatná odchylka i -tého ukazatele

Pro další analýzu je třeba najít antioptimální okres v každém jednotlivém ukazateli a od tohoto okresu vypočítat vzdálenost ostatních okresů. Zde je použit vzorec: [7]

$$\Delta u_{ij} = u_{ij} - u_{i0}$$

kde:

Δu_{ij} ... vzdálenost normované hodnoty i-tého ukazatele v j-tém okresu od normované hodnoty

u_{i0} ... normovaná hodnota i-tého ukazatele v antioptimálním okresu

V poslední řadě se vynásobí vzdálenosti, které jsou převedeny na absolutní hodnoty vahami, které jsou pro jednotlivé ukazatele vypočítány. Tento součet nám identifikuje, jestli okres v daném roce je pólem rozvoje nebo periferní oblastí.

Tato metodologie je více rozpracovaná v kapitole 5. Je proveditelná na jakýkoliv kraj nebo jakoukoliv oblast. Záleží pouze na tom, na jaké úrovni chceme póly rozvoje a periferní oblasti identifikovat. Výběr relevantních ukazatelů záleží na každém řešiteli, který se daným problémem zabývá. Avšak aby identifikace byla co nejbližší ke skutečnosti, je důležité vybrat co největší počet ukazatelů.

Jak bylo již uvedeno, datová základna pro okresy na území ČR je velmi omezená, proto v této diplomové práci jsou použity následující ukazatele, které jsou dostupné na úrovni okresů. Vymezení následujících statistických ukazatelů je charakterizováno ze statistické veřejné databáze ČSÚ.

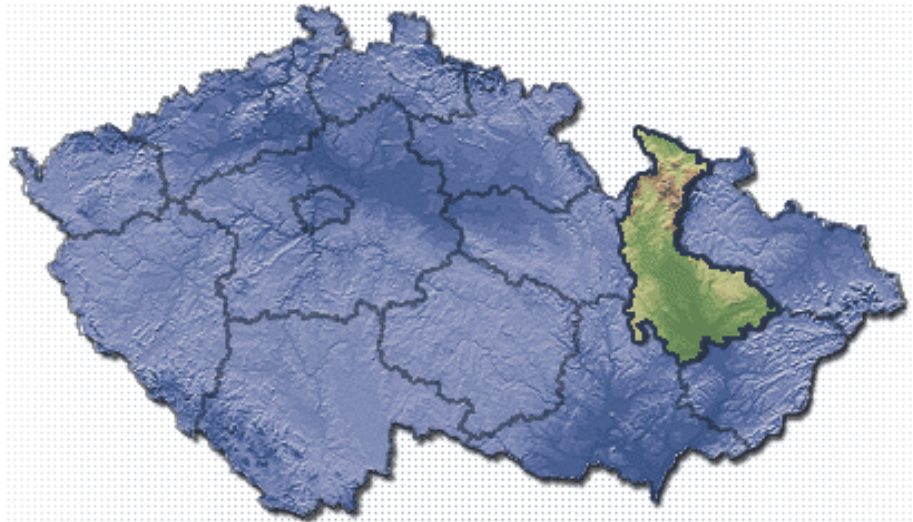
- **Hustota obyvatel (počet osob/km²)** - Jedná se o průměrný počet obyvatel bydlících na daném území. Výpočet: Počet obyvatel (osoba)/ Rozloha území (km²)
- **Počet obyvatel** - Udává počet obyvatel k určitému okamžiku. Do počtu obyvatel jsou zahrnuty všechny osoby s trvalým i dlouhodobým pobytem v daném území a to bez ohledu na státní občanství.
- **Celkový přírůstek (úbytek) obyvatel** - Celkový přírůstek obyvatel je součet přirozeného přírůstku obyvatel a migračního salda za stejné období a území.
- **Míra nezaměstnanosti** - Míra registrované nezaměstnanosti vyjadřuje podíl počtu nezaměstnaných registrovaných úřady práce na disponibilní pracovní síle (v procentech).

- **Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo** - Uchazečem o zaměstnání může být osoba, která splňuje podmínky způsobilosti vystupovat v pracovně právních vztazích a která má trvalý pobyt na území ČR.
- **Počet nezaměstnaných delší než 1 rok** – Počet dlouhodobě nezaměstnaných osob (12 měsíců a déle). Tento ukazatel použijeme přepočtený k celkovému evidovanému počtu UOZ.
- **Počet nezaměstnaných s vyšším odborným a s vysokoškolským vzděláním** – Udává počet registrovaných nezaměstnaných s vyšším odborným nebo vysokoškolským vzděláním. Tento ukazatel použijeme přepočtený k celkovému evidovanému počtu UOZ.
- **Dokončené byty** - Počet bytů v budovách pro bydlení, nových i stávajících, jejichž výstavba byla ve sledovaném období dokončena, tj. na které vydaná kolaudační rozhodnutí nabyla právní moci. Jde o byty v nové výstavbě, nástavbě, přístavbě, resp. přestavbě, dokončené modernizací a rekonstrukcí. Tento ukazatel použijeme přepočtený na 1 000 obyvatel.
- **Přímé zahraniční investice** - Ukazatel představuje objem vynaložených zahraničních finančních prostředků nebo jiných penězi ocenitelných majetkových hodnot nebo majetkových práv, jehož účelem je založení, získání nebo rozšíření trvalých ekonomických vztahů investujícího cizozemce na podnikání v tuzemsku. Tento ukazatel použijeme přepočtený na 1 000 obyvatel.
- **Počet registrovaných subjektů** - jedná se o počet subjektů se sídlem na území, které jsou zapsány v Registru ekonomických subjektů (včetně subjektů v likvidaci). Jako RES jsou evidovány ekonomické subjekty, tj. právnické a fyzické osoby, které mají postavení podnikatele. Tento ukazatel použijeme přepočtený na 1 000 obyvatel.
- **Počet právnických subjektů** – počet ekonomických subjektů, které jsou právnickými osobami. Tento ukazatel použijeme přepočtený na 1 000 obyvatel.
- **Průměrná hrubá měsíční mzda obyvatel** – průměrná hrubá měsíční mzda v Kč na jednoho zaměstnance, zahrnují se subjekty s 20 a více zaměstnanci.

- **Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu** – průměrná hrubá měsíční mzda v Kč v průmyslu na jednoho zaměstnance, podle sídla podniku.
- **Průměrná hrubá měsíční mzda ve stavebnictví** - průměrná měsíční hrubá mzda v Kč ve stavebnictví na jednoho zaměstnance, podle sídla podniku.
- **Počet absolventů na 1 volné pracovní místo pro absolventy** – počet absolventů, které připadají na jedno volné pracovní místo určené pro absolventy a mladistvé.

II. PRAKTICKÁ ČÁST

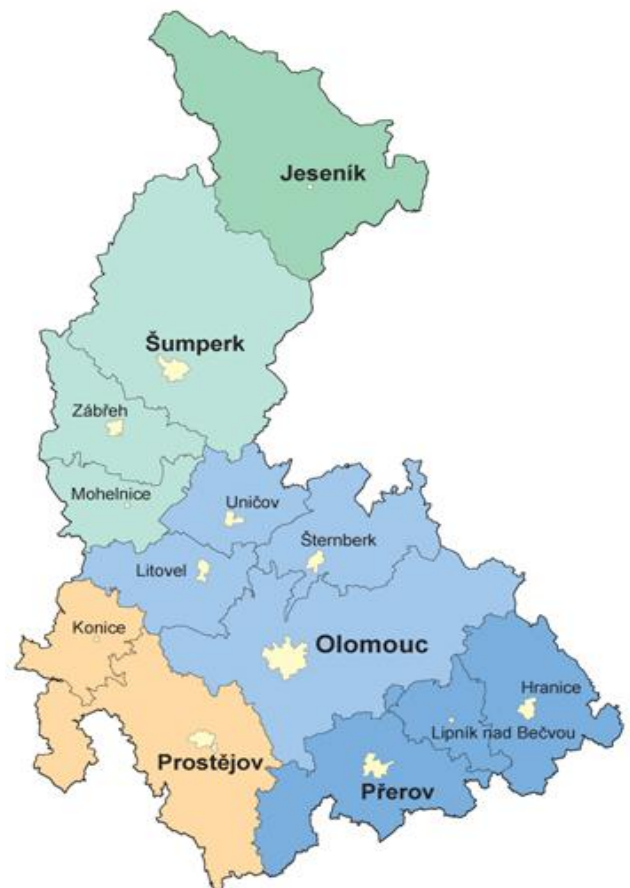
3 OLOMOUCKÝ KRAJ

Obrázek 1: Kraje ČR [9]

Olomoucký kraj se rozkládá ve střední části Moravy a zasahuje i do její severní části.

Z hlediska územněsprávního tvoří spolu se Zlínským krajem oblast Střední Moravy (NUTS II.). Kraj je tvořen pěti okresy (Jeseník, Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk). Od 1. 1. 2005 došlo k územnímu rozšíření Olomouckého kraje o tři obce z kraje Moravskoslezského. Na území Olomouckého kraje bylo stanoveno 13 správních obvodů obcí s rozšířenou působností a 20 správních obvodů obcí s pověřeným obecním úřadem. Olomoucký kraj má na severu 104 km dlouhou mezinárodní hranici s Polskem, na východě sousedí s Moravskoslezským krajem, na jihu se Zlínským a Jihomoravským krajem a na západě s Pardubickým krajem.[8]

Obrázek 2: Mapa Olomouckého kraje [40]

Území kraje je velmi silně diferencované. Jižní část vyplňují nížiny Hané, hornatější je severní část kraje a jižní část okresu Přerov. Severní část vyplňuje masiv Jeseníků, který je závažnou dopravní překážkou pro dopravní napojení Jesenicka. Z hlediska polohy v sídelním systému má kraj výhodu v tom, že leží na průsečíku dvou urbanizačních os mezinárodního významu. [3]

Tabulka 1: Základní geografické ukazatele krajů

údaje k 1.1.2009	Rozloha v km ²	Počet obyvatel	Krajské město	Počet obyvatel krajského města	Hustota osídlení	Počet obcí	z toho: se statutem města
Česká republika	78 865,80	10 467 542			133	6 249	594
Hlavní město Praha	496	1 233 211	Praha	1 188 126	2 486	1	1
Středočeský kraj	11 014,90	1 230 691			112	1 145	82
Jihočeský kraj	10 056,70	636 328	Č.Budějovice	94 936	63	623	54
Plzeňský kraj	7 560,90	569 627	Plzeň	169 273	75	501	55
Karlovarský kraj	3 314,40	308 403	Karlovy Vary	51 459	93	132	37
Ústecký kraj	5 334,60	835 891	Ústí n/Labem	95 289	157	354	58
Liberecký kraj	3 163,00	437 325	Liberec	100 914	138	215	39
Královéhradecký kraj	4 758,60	554 520	Hradec Králové	94 497	117	448	48
Pardubický kraj	4 518,60	515 185	Pardubice	89 892	114	451	36
Vysočina	6 795,70	515 411	Jihlava	51 143	76	704	34
Jihomoravský kraj	7 195,60	1 147 146	Brno	370 592	159	673	49
Olomoucký kraj	5 266,80	642 137	Olomouc	100 373	122	398	30
Zlínský kraj	3 963,60	591 412	Zlín	75 860	149	305	30
Moravskoslezský kraj	5 426,40	1 250 255	Ostrava	307 767	230	299	41

Zdroj [16]

Demografie kraje

V Olomouckém kraji bydlí 642 137 obyvatel, hustota zalidnění je 122 obyvatel na 1km². Tvar tohoto regionu je velmi protáhlý od severu k jihu, což ztěžuje styk a obslužnost zejména se severní částí tohoto kraje. Osídlení je tvořeno 397 obcemi, z nich je 27 měst. Uvnitř kraje je osídlení silně diferencováno, v jižní části kraje je tvořeno většími obcemi, severní horské části je osídlení velmi rozdrobené a soustředěné do údolních poloh. [3]

Věková struktura obyvatel Olomouckého kraje odpovídá průměru České republiky a je příznivá především v severní části kraje. Demografický vývoj Olomouckého kraje lze charakterizovat úbytkem osob předproduktivního věku 0–14 let a zvyšujícím se početním stavem poproduktivní složky obyvatelstva nad 60 let. Počet osob v produktivním věku (ve věku 15–59 let) představoval 64,2 % (2008), tj. necelých 412 tisíc obyv. Průměrný věk

obyvatel v Olomouckém kraji i v celé České republice v roce 2008 byl shodný. Celkově činil 40,5 let (muži 38,9 let a ženy 42,0 let). [17]

Dopravní dostupnost

Pozemní dopravní dostupnost jednotlivých částí kraje je zajišťována sítí železničních tratí a silničních komunikací. Hustota železniční sítě na území je 0,113 km/km² (ČR 0,120 km/km²). Důležitý železniční uzel a křižovatka dvou mezinárodních vysokorychlostních železničních koridorů se nachází v Přerově. Hustota dálnic a silnic pro motorová vozidla v Olomouckém kraji byla v roce 2003 přibližně 0,013 km/km² (ČR 0,010 km/km²), ostatní silnice 0,675 km/km² (ČR 0,698 km/km²). Zatímco železniční tratě jsou územím vedeny relativně rovnoměrně, dálniční úseky a silnice pro motorová vozidla jsou lokalizovány v jižní centrální části kraje. [22]

Kraj se vyznačuje v rámci ČR nižší dopravní zátěží, což se však promítá do malé ekonomické výkonnosti jeho severní části. Jižní částí kraje prochází důležité tranzitní propojení z Brna na Prostějov, Olomouc, Hranice na Moravě a dále do Ostravy (silnice R46 a R35). Trasa bude v budoucnu nahrazena dálnicí D1 z Kroměříže do Ostravy, jejíž dokončení se předpokládá do roku 2012. D1 spojí tento kraj s Ostravou a Polskem. Druhou významnou komunikací kraje je propojení s Královéhradeckým a Pardubickým krajem silnicí R35, která je jako rychlostní komunikace zatím dokončena od Mohelnice. Hlavní slabinou silniční sítě II. a III. tříd je historická zanedbanost údržby, která je ale typická pro všechna území ČR. V blízkosti Olomouce se nachází letiště pro malá dopravní letadla, které získalo statut mezinárodního letiště. [22] [23]

Ekonomické údaje

Olomoucký kraj stále více zaostává v hospodářském vývoji za úrovní České republiky a od poloviny devadesátých let se trvale propadá ve statistikách podnikových výkonů, daňové výtěžnosti, příjmu obyvatel a nezaměstnanosti. Zaostávání kraje za celorepublikovou úrovní pak samozřejmě znamená také zaostávání za průměrem EU. [22]

Z ekonomického hlediska je Olomoucký kraj oblastí průmyslovou s rozvinutými službami. Ekonomika hanáckých okresů je více stabilní a dostatečně rozmanitá, okres Jeseník a severní část okresu Šumperk však bohužel díky své poloze, dopravní dostupnosti i narušením sociálního a hospodářského života po druhé světové válce (vysídlení německého obyvatelstva), patří k ekonomicky slabším regionům. [8]

Tabulka 2: HDP v roce 2008

	Celkový		Na obyvatele	
	mil. Kč	mil. EUR	v Kč	v EUR
Olomoucký kraj	173 089	6 939	269 684	10 811
Podíl kraje na HDP ČR v %	4,7			

Zdroj: [8]

HDP v roce 2008 dosáhl 173 089 mil. Kč, v přepočtu na 1 obyvatele činil HDP 269 684 Kč. Na tvorbě hrubého domácího produktu v České republice se Olomoucký kraj podílel v roce 2008 pouze 4,7 %, v přepočtu na 1 obyvatele dosahoval jen 76,2 % republikového průměru. Průměrná měsíční mzda zaměstnanců v podnicích, které mají sídlo v Olomouckém kraji s více než 20 zaměstnanci, dosáhla v roce 2008 na fyzickou osobu 20 000 Kč. [8] [19]

Většina terciárních zařízení je koncentrována do Olomouce. V ostatních okresech je vybavení na nižší úrovni s určitou výjimkou okresu Šumperk, který je svým způsobem centrem pro severní část kraje. Olomouc je významným univerzitním centrem České republiky. Pro ekonomický rozvoj regionu lze tohoto faktoru využít jen omezeně, a to s ohledem na vysoké zastoupení humanitně orientovaných oborů. V celkovém hodnocení socioekonomické úrovně obsadil Olomoucký kraj osmé místo s 40,8 %. [8]

Tabulka 3: Socioekonomická úroveň krajů

Kraje	Celkové hodnocení
Hl. město Praha	88,9%
Středočeský kraj	52,0%
Jihomoravský kraj	50,7%
Plzeňský kraj	47,8%
Pardubický kraj	46,6%
Královéhradecký kraj	46,0%
Jihočeský kraj	42,9%
Olomoucký kraj	40,8%
Kraj Vysočina	40,6%
Liberecký kraj	40,5%
Moravskoslezský kraj	40,2%
Zlínský kraj	39,8%
Karlovarský kraj	37,1%
Ústecký kraj	35,5%

Zdroj: [21]

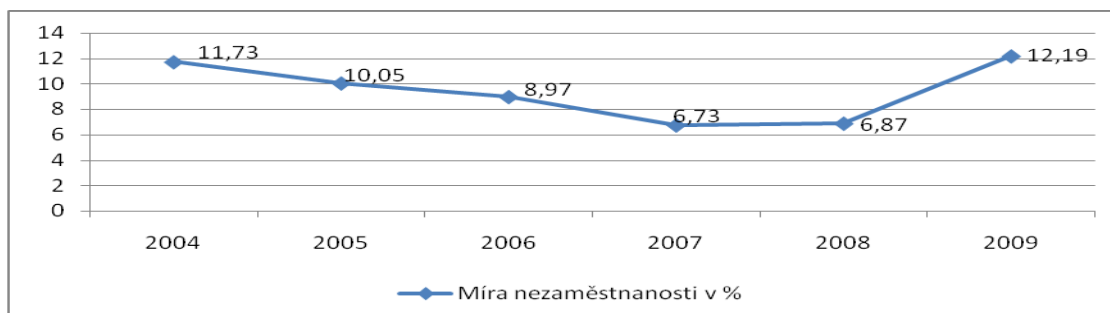
Trh práce a lidské zdroje

Tabulka 4: Míra nezaměstnanosti v Olomouckém kraji

	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Míra nezaměstnanosti v %	11,73	10,05	8,97	6,73	6,87	12,19

Zdroj [8]

Graf 1: Vývoj míry nezaměstnanosti v Olomouckém kraji

Zdroj: vlastní zpracování

Olomoucký kraj patří mezi kraje s největší mírou nezaměstnanosti. Největší míru nezaměstnanosti zaznamenal v roce 2009, bylo to způsobeno především celosvětovou krizí, která se projevila nejen v Olomouckém kraji, ale také v celé České republice.

Tabulka 5: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v Olomouckém kraji a v ČR v roce 2008

Údaje v tis. obyvatel		Olomoucký kraj	ČR	Olomoucký kraj v %	ČR v %
Ekonomicky aktivní obyvatelstvo		314,5	5 232,2	57,0	58,5
V tom	zaměstnaní	296	5 002,5	94,1	95,6
	nezaměstnaní	18,5	229,8	5,9	4,4
Ekonomicky neaktivní obyvatelstvo (starších 15ti let)		237,5	3711,4	43,0	41,5

Zdroj: ČSÚ

Z celkového počtu 642 137 obyvatel Olomouckého kraje měl tento kraj 314,5 tis. ekonomicky aktivních obyvatel, což představovalo 57%. Ve srovnání s Českou republikou byl celkový počet ekonomicky aktivních obyvatel na nižší úrovni. Většinu ekonomicky aktivních tvořily zaměstnané osoby. Oproti průměru ČR, který měl hodnotu necelých 96%, byl podíl zaměstnaných obyvatel nižší. Podíl ekonomicky neaktivního obyvatelstva byl ve srovnání s celorepublikovým průměrem větší o 1,5%.

Tabulka 6: Struktura zaměstnanosti v Olomouckém kraji

Údaje 31.12.2008	v tis. Obyvatel	v %
Zaměstnaní celkem	295,82	100
Zemědělství, lesnictví a rybolov	11,84	4,0
Průmysl	98,8	33,4
Stavebnictví	28,0	9,47
Služby	157,18	53,13

Zdroj: [8]

Jižní a centrální část kraje patří mezi oblasti s nejúrodnější půdou. Průměrné výnosy pěstovaných plodin dosahují v celé ČR nejvyšších hodnot. V zemědělství však klesá každým rokem počet zaměstnanců a také jejich průměrné mzdy patří mezi nejnižší mezi jednotlivými odvětvími. V roce 2008 pracovalo v zemědělských a lesnických podnicích s 20 a více zaměstnanci 11 840 zaměstnanců.[19]

V Olomouckém kraji působí řada tradičních průmyslových podniků. Na zemědělskou výrobu navazuje množství potravinářských podniků, z dalších odvětví průmyslu je rozvinutý textilní a oděvní průmysl, výroba strojů a zařízení, průmysl optiky a optických zařízení a mnoho dalších. V roce 2008 v Olomouckém kraji sídlilo 167 průmyslových podniků se 100 a více zaměstnanci. V těchto podnicích pracovalo 54 438 zaměstnanců s průměrnou měsíč-

ní mzdou 20 507 Kč. Tržby těchto podniků za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslové povahy dosáhly 114 297 mil. Kč. [8]

V roce 2008 v Olomouckém kraji mělo sídlo 138 stavebních podniků s 20 a více zaměstnanci, v nichž pracovalo 6 675 zaměstnanců s průměrnou hrubou měsíční mzdou 22 231 Kč. Hodnota výkonů těchto podniků ze stavební činnosti provedená podle dodavatelských smluv dosáhla 13 115 mil. Kč. V roce 2008 byla zahájena stavba 2 280 nových bytů a byla dokončena výstavba 1 839 bytů. Stavební úřady evidovaly během roku 2008 celkem 5 722 vydaných stavebních ohlášení a povolení. [8]

Ve statistickém registru ekonomických subjektů bylo koncem roku 2008 zaregistrováno přes 135 tis. podniků, organizací a podnikatelů. Největší část tvořili soukromí podnikatelé zapsaní dle živnostenského zákona (73,0 %) a obchodní společnosti (7,7 %). [8]

Investiční atraktivnost

Olomoucký kraj získává na investiční atraktivnosti zejména vzhledem ke své výhodné dopravní poloze, což se týká především jižní a střední části kraje. Příliv přímých zahraničních investic do kraje je poměrně nízký. Značným problémem je situace v severní části kraje, v okresech Šumperk a Jeseník, přičemž okres Jeseník lze považovat za jeden z nejdlehlých regionů v České republice. Investiční atraktivnost severní části kraje především snižuje špatná dopravní dostupnost. Důsledkem je nejen nízký příliv nových investic, ale i odchod tradičních investorů. Pro potenciální investory je atraktivní především jižní a střední část kraje. V indexu investiční atraktivnosti obsadil Olomoucký kraj celkové osmé místo s 49,8 %. [18]

Tabulka 7: Investiční atraktivnost krajů

Kraj	Výsledná hodnota
Praha	98,8 %
Plzeňský kraj	58,7 %
Pardubický kraj	57,3%
Královéhradecký kraj	57,3 %
Středočeský kraj	56,1 %
Jihočeský kraj	55,4 %
Jihomoravský kraj	55,1 %
Olomoucký kraj	49,8 %
Zlínský kraj	48,0 %
Karlovarský kraj	46,9 %
Moravskoslezský kraj	46,8 %
Liberecký kraj	46,7 %
Kraj Vysočina	44,4 %
Ústecký kraj	36,3 %

Zdroj: [18]

Kraje s vyšší socioekonomickou úrovní a investiční atraktivností se vyznačují dobrým napojením na Prahu jako nejvýznamnější růstový pól České republiky. Výjimku tvoří Jihomoravský kraj, kde se však nachází druhé nejvýznamnější růstové centrum ČR, město Brno. V uvedených krajích jsou lokalizována významná regionální růstová centra, např. pro Středočeský kraj je to Praha, v Plzeňském kraji Plzeň, v Jihomoravském kraji Brno a v Královéhradeckém kraji Hradec Králové. Kraje s vyšší socioekonomickou úrovní se vyznačují vysokou úrovní regionální poptávky (měřeno průměrným hodinovým výdělkem v podnikatelském sektoru). Uvedené kraje mají mezi ekonomy z podnikatelské sféry pozitivní image. [18]

Zahraniční investice

Tabulka 8: Stav přímých zahraničních investic v ČR a v krajích v mil. Kč

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
ČR	818 412	982 335	1 165 529	1 161 784	1 280 595	1 491 564	1 666 761
Hlavní město Praha	389 374	484 665	613 049	537 430	598 621	801 100	885 348
Středočeský kraj	97 035	104 898	114 885	134 793	128 640	159 697	183 930
Jihočeský kraj	31 075	35 207	38 407	32 966	41 476	56 948	60 632
Plzeňský kraj	33 253	39 122	50 060	49 790	47 267	48 536	53 113
Karlovarský kraj	10 508	11 100	14 779	13 823	15 443	16 040	16 323
Ústecký kraj	60 947	69 278	76 274	67 828	75 838	61 918	60 629
Liberecký kraj	15 775	17 766	22 306	28 876	43 613	46 116	47 173
Královéhradecký kraj	17 100	19 771	22 844	24 264	25 835	24 511	21 554
Pardubický kraj	22 411	27 778	26 815	39 725	34 699	36 014	38 051
Vysočina	14 482	24 382	18 450	31 881	33 454	35 262	51 058
Jihomoravský kraj	51 410	58 518	59 043	70 444	90 947	58 966	69 945
Olomoucký kraj	17 866	24 346	26 609	30 998	33 779	28 079	26 544
Zlínský kraj	20 328	26 420	30 809	28 146	28 880	29 547	29 641
Moravskoslezský kraj	36 848	39 084	51 199	70 820	82 103	88 830	122 820

Zdroj: RIS

Postavení Olomouckého kraje podle přílivu zahraničních investic je podprůměrné. Největší příliv zaznamenal v roce 2004, a to 33 779 mil. Kč. Nejvíce přímých zahraničních investic míří do Prahy. V roce 2006 byl objem PZI více než 33 krát větší jak v Olomouckém kraji.

Silné stránky kraje

- Relativně vysoká diverzifikace průmyslu
- Vysoké zastoupení MSP v ekonomice kraje
- Neexistence těžkých průmyslových odvětví
- Rozvíjející se systém podpory MSP (inkubátory, informační a poradenské služby)
- Vysoká podnikatelská aktivita v periferním okrese Jeseník
- Kvalitní vzdělanostní infrastruktura
- Kvalitní a levná pracovní síla
- Výhodná geografická poloha s možností napojení na budovanou síť dálnic a rychlostních silnic
- Hustá propojení měst a obcí silniční sítí silnic 2. a 3. třídy včetně železničních tratí

- Významné urbanizované jádro kraje s velmi dobrou polohou
- Železniční koridor
- Dobrá vybavenost technickou infrastrukturou většiny oblastí kraje
- Stabilita osídlení v celém území kraje
- výhodná geografická poloha z hlediska dopravní dostupnosti (kromě severní části kraje, tj. okresy Šumperk a Jeseník)
- dobré napojení na druhý nejvýznamnější rozvojový pól ČR Brno
- význam krajské metropole Olomouc v sídelní struktuře České republiky

Slabé stránky

- Slabý potenciál místního výzkumu a vývoje
- Omezená nabídka ploch pro rozvoj průmyslu/podnikání v lokalitách s dobrým zázemím pro investory
- Nepružný, nejednotný pracovní trh a omezená vyjíždka za prací
- Nízká podnikatelská aktivita oproti národní úrovni
- Nízká výkonnost v podstatě všech odvětví hospodářství
- Dlouhodobě velmi vysoká nezaměstnanost
- Absence velkých, tradičních podniků, které by představovaly pátevní osu ekonomiky
- Nízký počet pracovníků v odvětvích výzkumu a vývoje a také podprůměrný počet výzkumných a vývojových institucí
- Absence center V a V, která by nabalovala další podniky
- Nedostatečná nabídka i poptávka v terciéru
- Nejednotný pracovní trh v důsledku malé vyjíždky obyvatelstva za prací
- Příjmy obyvatel, stále více zaostávají proti ostatním krajům
- Nedostatečné silniční propojení a dostupnost některých oblastí a center v kraji
- Nedostatek kapitálu v zemědělství, ve venkovské ekonomice a u obcí

- Vysoký podíl osob pracujících v zemědělství v oblastech s méně příznivými podmínkami pro zemědělskou výrobu
- Nízký příliv přímých zahraničních investic
- Venkovský charakter značné části kraje, významná orientace na zemědělství
- Zhoršená ekonomická situace severní části kraje (okresy Šumperk a Jeseník)

Příležitosti

- Příchod významných zahraničních investorů
- Využití geograficky výhodné pozice na trasách evropských dopravních cest k posílení ekonomiky kraje
- Ekonomický růst v hraničních polských oblastech a využití nástrojů EU na rozvoj přeshraniční spolupráce s Polskem a eliminaci perifernosti příhraničních oblastí
- Možnost čerpat prostředky na podporu malého a středního podnikání
- Využití stále relativně příznivé image kraje jako kraje s kvalifikovanými, ale relativně levnými lidskými zdroji pro přilákání odpovídajících investorů a aktivit
- Vznik národní inovační strategie
- Vytvoření motivujícího trhu práce
- Využití komparativní výhody relativně levné, ale kvalifikované pracovní síly
- Nové dopravní napojení prostřednictvím dálnice D1
- Přeshraniční regionální spolupráce s Polskem
- Využití místních obnovitelných zdrojů
- Podpora a rozvinutí dopravních investičních strategií na bázi PPP (Public Private Partnership)
- Vyšší úroveň využití podpůrných programů pro rozvoj venkova
- Využití dotačních titulů EU

Ohrožení

- Odchod některých ze stávajících investorů

- Odliv kvalifikované pracovní síly
- Další zaostávání venkovských, periferních oblastí
- Zadluženost obcí a kraje včetně obrovského vnitřního dluhu
- Malá aktivita základny vzdělávání, vědy a uživatelské sféry při zavádění inovací i mimo hospodářská centra
- Možný odchod kvalifikovaných osob v důsledku nedostatečné nabídky pracovních příležitostí
- Omezení obslužnosti v odlehlých oblastech
- Velké množství místních komunikací a nedostatek financí na jejich rekonstrukce
- Další marginalizace okrajových oblastí
- Zvýšení emigrace a stárnutí obyvatelstva v periferních oblastech

4 VYMEZENÍ UKAZATELŮ NA ÚROVNI OKRESŮ OLOMOUCKÉHO KRAJE

Tabulka 9: Vybrané geografické údaje okresů k 1. 1. 2009

	Rozloha (km ²)	Počet obyvatel	Počet obyvatel okresního města	Hustota osídlení (obyv./km ²)	Počet obcí	Z toho se statusem města
Olomoucký kraj	5 267	642 137		122	398	30
Jeseník	719	41 404	12 096	58	24	5
Olomouc	1620	231 339	100 373	143	96	6
Prostějov	770	110 159	45 378	143	97	5
Přerov	845	134 722	46 503	159	104	6
Šumperk	1 313	124 513	27 754	95	77	8

Zdroj: [10]

Největším okresem v Olomouckém kraji je okres Olomouc s rozlohou 1 620 km², který má také nejvíce obyvatel. Avšak v ukazateli hustota osídlení je tento okres spolu s okresem Prostějov na druhém místě. Největší hustotu má tedy okres Přerov.

4.1 Hustota obyvatel

Tabulka 10: Vývoj hustoty obyvatel

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jeseník	59	59	59	59	58	58	58	58	58
Olomouc	155	155	148	149	149	141	142	142	143
Prostějov	143	143	142	142	142	142	142	143	143
Přerov	154	153	160	159	159	159	159	160	159
Šumperk	96	96	96	96	95	95	95	95	95

Zdroj: [11]

Okres Jeseník patří mezi nejméně osídlené okresy v Olomouckém kraji. Jeho hustota osídlení se pohybuje mezi 58 až 59 obyvateli na 1 km². Hlavní příčinou jeho nízkých hodnot je, že okres leží v severní části kraje při polských hranicích, kde se nachází pohoří Jeseníky. V tomto okrese se obyvatelstvo soustřeďuje především do údolních poloh.

Naopak mezi okresy s největší hustotou obyvatel jsou řazeny okresy Olomouc a Přerov. Od roku 2002 okres Přerov zaujímá první příčku, v letech 2000-2002 byl na prvním místě okres Olomouc.

4.2 Počet obyvatel

Tabulka 11: Vývoj počtu obyvatel

stav k 31.12.	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jeseník	42 597	42 399	42 251	42 148	42 014	41 891	41 827	41 565	41 404
Olomouc	225 325	224 535	224 156	224 333	224 296	228 610	228 956	230 607	231 339
Prostějov	109 969	109 773	109 524	109 439	109 367	109 429	109 633	109 979	110 159
Přerov	136 294	135 375	134 895	134 599	134 181	134 265	134 668	135 165	134 722
Šumperk	126 887	126 292	125 924	125 794	125 268	124 966	124 810	124 475	124 513

Zdroj: [12]

Počet obyvatelstva je jedním z důležitých faktorů, které určují rozložení ekonomiky. Největší počet obyvatel má okres Olomouc, v roce 2008 měl 231 339 obyvatel. Největšího přírůstku zaznamenal v roce 2007, kdy se jeho počet zvýšil o 1 436 obyvatel. Nejméně osídlený je okres Jeseník, který dosáhl ve sledovaných letech maxima v roce 2000 a to pouze 42 597 obyvatel. Od následujícího roku obyvatelstvo stále klesá.

4.3 Celkový přírůstek obyvatel

Tabulka 12: Vývoj celkového přírůstku obyvatelstva

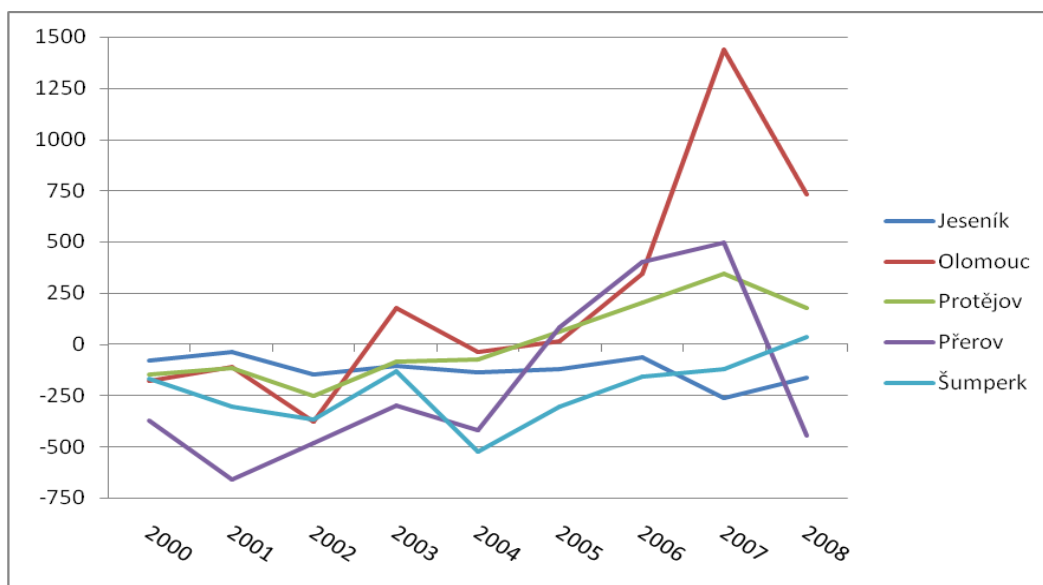
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jeseník	-80	-36	-148	-103	-134	-123	-64	-262	-161
Olomouc	-176	-112	-379	177	-37	17	346	1436	732
Prostějov	-147	-115	-249	-85	-72	62	204	346	180
Přerov	-373	-657	-480	-296	-418	84	403	497	-443
Šumperk	-168	-306	-368	-130	-526	-302	-156	-120	38

Zdroj: [13]

Počet obyvatel se ve sledovaných letech snižuje pouze v okrese Jeseník, který nabývá stále záporných hodnot v celkovém přírůstku obyvatelstva. Nepříznivý vývoj má také okres Šumperk, který získal pouze v roce 2008 kladného přírůstku a to 38 obyvateli.

V okrese Olomouc se počet obyvatel od roku 2003 zvětšuje a svého maximálního přírůstku dosáhl v roce 2007, kdy se počet obyvatel zvýšil o 1436 obyvatel. Největší pokles v letech 2007/2008 zaznamenal okres Přerov, kdy se z kladného přírůstku dostal až na záporný přírůstek. Jeho počet obyvatel tak poklesl o 443 obyvatel.

Graf 2: Vývoj celkového přírůstku obyvatel

Zdroj: vlastní zpracování

4.4 Míra nezaměstnanosti

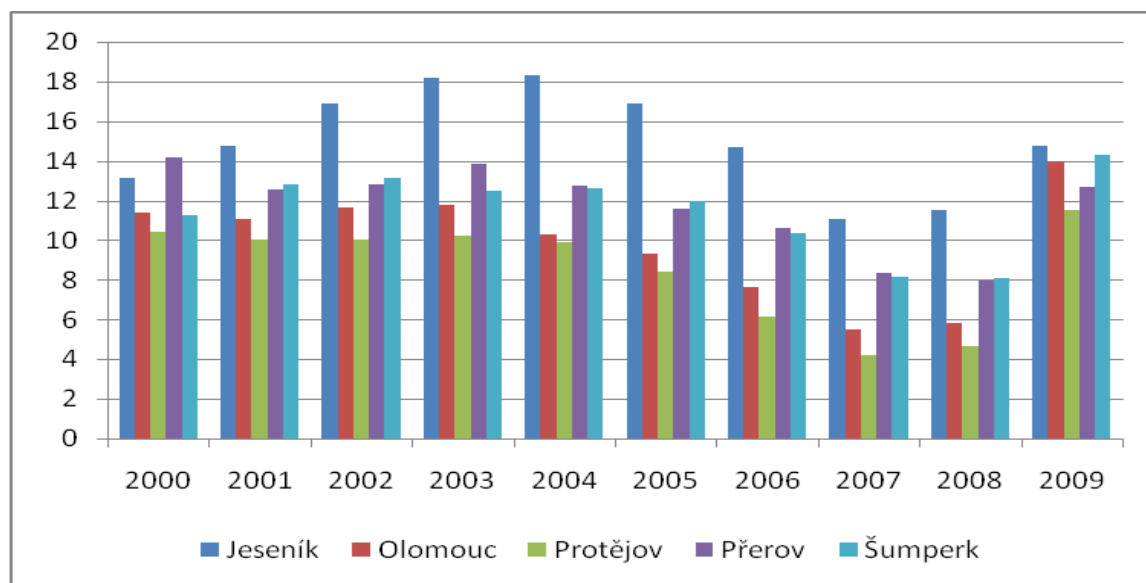
Tabulka 13: Vývoj míry nezaměstnanosti v %

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Jeseník	13,17	14,78	16,88	18,17	18,31	16,90	14,68	11,09	11,50	14,77
Olomouc	11,36	11,04	11,62	11,78	10,28	9,30	7,64	5,48	5,82	13,98
Prostějov	10,39	10,05	10,03	10,22	9,90	8,40	6,17	4,21	4,68	11,49
Přerov	14,16	12,54	12,80	13,84	12,73	11,60	10,61	8,35	7,96	12,70
Šumperk	11,26	12,81	13,11	12,50	12,63	12,00	10,36	8,15	8,10	14,31

Zdroj: [14]

V okresech Olomouckého kraje probíhá kolísavost nezaměstnanosti v podobném průběhu. Jak je zřejmé z grafu a tabulky nejmenší mírou nezaměstnanosti se může pochlubit okres Prostějov. V letech 2000 – 2009 má tento okres nejmenší míru nezaměstnanosti v Olomouckém kraji, naopak největší míru nezaměstnanosti má okres Jeseník. Pouze v roce 2000 byla největší míra nezaměstnanosti v okrese Přerov. Z hlediska let byla nejmenší míra nezaměstnanosti v roce 2007. Od následujícího roku nezaměstnanost prudce stoupá a v roce 2009 dosahuje v okresech Olomouc, Prostějov, Přerov a Šumperk svého maxima. Tento nárůst je nejen v Olomouckém kraji, ale také na území celé České republiky z důvodů ekonomických potíží celosvětové finanční krize.

Graf 3: Vývoj míry nezaměstnanosti v okresech Olomouckého kraje

Zdroj: vlastní zpracování

4.5 Počet uchazečů o zaměstnání na 1 volné pracovní místo

Tabulka 14: Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání na 1 volné pracovní místo

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Jeseník	16,45	13,74	79,57	76,59	24,32	20,06	17,68	13,53	27,02	36,61
Olomouc	19,99	14,39	11,51	18,46	17,68	10,5	5,05	3,85	7,04	51,97
Prostějov	5,29	3,9	5,39	5,37	5,93	5,59	4,66	2,71	10,73	87,93
Přerov	8,37	20,16	29,28	32,79	24,28	22,94	8,04	4,71	8,5	56,93
Šumperk	10,47	19,12	24,13	25,51	27,99	23,01	10,2	5,43	7,54	38,23

Zdroj: [14]

Tento ukazatel úzce souvisí s mírou nezaměstnanosti. V roce 2009 se výrazně zvýšil počet uchazečů na jedno volné pracovní místo nejen v okresech Olomouckého kraje, ale rekordních hodnot dosahoval stejně jako míra nezaměstnanosti na celém území České republiky. V tomto roce se odehrál nejmasivnější nárůst a to především v okrese Prostějov, kde se počet uchazečů zvýšil o 77,2. Nejnižší nárůst v roce 2009 získal okres Jeseník, který již v předcházejícím roce zaznamenal nárůst v důsledku hospodářské krize.

Nejpříznivější vývoj byl v letech 2000-2008 v okrese Prostějov. Je to především díky nejnižší míře nezaměstnanosti v tomto okrese. K opačnému vývoji docházelo v okrese Jeseník, kde počet UOZ na 1 volné pracovní místo dosáhl v roce 2002 enormního počtu necelých 80 uchazečů. Tento počet byl překonán pouze v roce 2009 okresem Prostějov.

4.6 Délka nezaměstnanosti nad 12 měsíců

Tabulka 15: Vývoj počtu uchazečů s délkou nezaměstnanosti delší jak 1 rok

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jeseník	922	998	1 122	1 398	1 417	1 421	1 088	812	643
Olomouc	5 112	5 066	5 244	5 163	4 440	3 954	3 149	1 954	1 441
Prostějov	2 116	1 885	2 024	2 303	2 376	2 026	1 467	982	617
Přerov	4 365	3 785	3 729	4 208	4 341	3 947	3 752	2 805	2 025
Šumperk	2 981	2 826	3 158	3 306	3 466	3 618	2 974	2 205	1 621

Zdroj: [31]

Pro vzájemné porovnání hodnot dlouhodobé nezaměstnanosti je celkový počet dlouhodobě nezaměstnaných přepočten k celkovému evidovanému počtu UOZ. Ve vývoji dlouhodobě nezaměstnaných měl okres Přerov nejhorší vývoj. Ve sledovaném období stále vykazoval největší počet nezaměstnaných k celkovému evidovanému počtu UOZ. Svého maxima dosáhl v roce 2005, kdy tento ukazatel byl vyšší jak 48%. Okres Šumperk byl v tomto ukazateli také na špatné úrovni. Naopak okres Jeseník, který v míře nezaměstnanosti vykazoval největší míru, v tomto ukazateli se umísťuje na druhý nejlépe hodnocený okres. Jednou z příčin dlouhodobé nezaměstnanosti může být jiná odborná kvalifikace nezaměstnaných, než požadují zaměstnavatelé. Mezi tyto nezaměstnané patří především UOZ s nejnižším vzděláním.

Tabulka 16: Vývoj uchazečů s délkou delší jak 1 rok k celkovému evidovanému počtu uchazečů o zaměstnání v %

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jeseník	31,14	31,44	32,05	37,25	35,31	39,35	33,63	31,59	25,32
Olomouc	38,98	39,16	38,32	38,05	35,93	34,33	32,48	27,93	19,59
Prostějov	37,70	36,56	35,73	38,78	41,05	41,80	38,77	37,75	22,12
Přerov	47,45	45,90	42,74	43,95	47,42	48,06	48,46	46,20	36,94
Šumperk	41,38	36,68	40,39	41,67	41,83	45,31	44,24	41,95	30,58

Zdroj: vlastní zpracování

4.7 Vývoj počtu nezaměstnaných s vyšším odborným vzděláním a s vysokoškolským vzděláním

Tabulka 17: Vývoj počtu nezaměstnaných s vyšším nebo s vysokoškolským vzděláním

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jeseník	45	50	47	38	65	65	48	40	50
Olomouc	558	507	605	617	611	566	470	398	463
Prostějov	144	154	195	198	220	196	162	135	148
Přerov	291	281	272	307	294	248	226	238	243
Šumperk	177	178	201	188	215	192	186	158	183

Zdroj: [31]

Tabulka 18: Vývoj nezaměstnaných s vyšším a vysokoškolským vzděláním k celkovému evidovanému počtu uchazečů o zaměstnání v %

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jeseník	1,82	2,08	1,60	1,39	1,99	2,19	1,79	1,67	2,32
Olomouc	4,86	5,06	5,15	5,20	5,66	5,53	5,46	6,33	7,12
Prostějov	3,19	4,13	4,22	4,24	4,56	5,14	5,21	5,96	5,99
Přerov	3,61	4,33	3,84	3,77	3,77	3,37	3,55	4,45	4,89
Šumperk	3,21	3,56	3,58	3,18	3,36	3,03	3,27	3,60	4,13

Zdroj: vlastní zpracování

Rok 2008 patřil z hlediska vývoje počtu nezaměstnaných s vyšším nebo vysokoškolským vzděláním k celkovému počtu UOZ mezi nejhorší za posledních 8 let. Největší míru nezaměstnanosti v tomto ukazateli vykazoval okres Olomouc. Největší počet nezaměstnaných s vyšším a vysokoškolským vzděláním ve všech okresech Olomouckého kraje byl v letech 2003 a 2004. Nejmenší počet nezaměstnaných byl v okrese Jeseník, jehož ukazatel se pohyboval kolem 2%.

4.8 Dokončené byty

Tabulka 19: Vývoj počtu dokončených bytů celkem

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Jeseník	104	137	54	95	72	54	109	90
Olomouc	863	783	730	629	618	470	588	891
Prostějov	288	418	394	246	282	241	373	415
Přerov	365	310	329	294	241	174	123	138
Šumperk	192	105	168	147	249	179	114	232

Zdroj: [32]

Tabulka 20: Vývoj počtu dokončených bytů na 1000 obyvatel

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Jeseník	2,44	3,23	1,28	2,25	1,71	1,29	2,61	2,17
Olomouc	3,83	3,49	3,26	2,80	2,76	2,06	2,57	3,86
Prostějov	2,62	3,81	3,60	2,25	2,58	2,20	3,40	3,77
Přerov	2,68	2,29	2,44	2,18	1,80	1,30	0,91	1,02
Šumperk	1,51	0,83	1,33	1,17	1,99	1,43	0,91	1,86

Zdroj: vlastní zpracování

Počet dokončených bytů má kolísavý vývoj. Nejvíce dokončených bytů je v okrese Olomouc. V přepočtu na 1 000 obyvatel bylo nejvíce dokončených bytů ve sledovaném období v okrese Olomouc a v okrese Prostějov. Nejméně dokončených bytů bylo v okrese Šumperk.

4.9 Přímé zahraniční investice

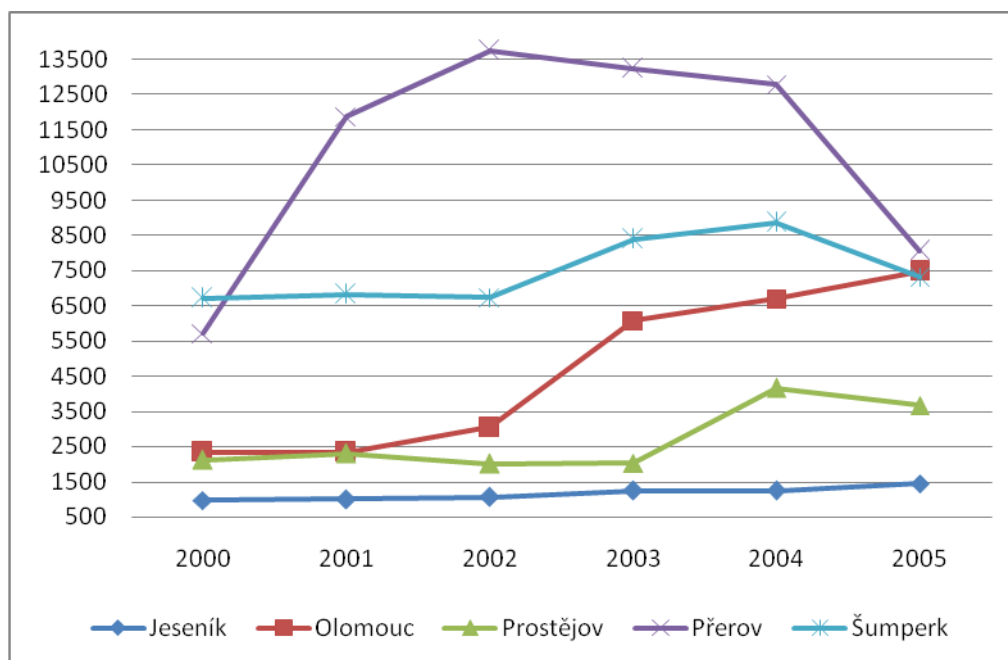
Tabulka 21: Vývoj stavu přímých zahraničních investic v okresech v mil. Kč

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Jeseník	975	998	1 067	1 244	1 240	1 447	1 527	1 409
Olomouc	2 341	2 333	3 041	6 086	6 702	7 477	9 190	8 776
Prostějov	2 113	2 304	2 010	2 026	4 169	3 667	4 020	4 295
Přerov	5 712	11 885	13 758	13 254	12 799	8 069	3 330	3 933
Šumperk	6 725	6 825	6 733	8 388	8 869	7 319	8 476	8 694

Zdroj: [33]

Příliv přímých zahraničních investic významným způsobem ovlivňuje socioekonomickou strukturu. V letech 2001 – 2003 patřila téměř polovina všech zahraničních investic v Olomouckém kraji do okresu Přerov. V okrese Jeseník stav přímých zahraničních investic se jeví jako podprůměrný. Důvodem těchto nízkých hodnot může být fakt, že nezáměr investorů je především díky špatnému dopravnímu napojení.

Graf 4: Vývoj PZI

Zdroj: vlastní zpracování

Tabulka 22: Vývoj stavu přímých zahraničních investic v okresech na 1000 obyvatel v mil. Kč

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Jeseník	23	24	25	30	30	35	37	34
Olomouc	10	10	14	27	30	33	40	38
Prostějov	19	21	18	19	38	34	37	39
Přerov	42	88	102	98	95	60	25	29
Šumperk	53	54	53	67	71	59	68	70

Zdroj: [33]

Podle výše zahraničních investic na jednoho obyvatele je z Olomouckého kraje na prvním místě okres Přerov v letech 2001 - 2005. Od roku 2006 je na první příčce okres Šumperk. S výrazným odstupem těchto okresů je následující okresy Olomouc, Jeseník a Prostějov.

4.10 Počet registrovaných subjektů

Tabulka 23: Vývoj počtu registrovaných jednotek celkem

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jeseník	8 168	8 508	10 439	10 863	10 966	10 532	10 630	10 774	10 936
Olomouc	40 850	42 535	43 700	45 848	46 491	47 416	47 941	48 690	50 041
Prostějov	18 715	19 518	20 292	21 205	21 413	21 908	22 036	22 464	22 860
Přerov	23 054	23 735	24 226	24 932	25 104	25 066	25 254	25 465	26 000
Šumperk	20 095	21 032	24 327	25 017	25 101	24 409	24 563	24 746	25 191

Zdroj: [35]

Tabulka 24: Vývoj počtu registrovaných jednotek na 1 000 obyvatel

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jeseník	191,75	200,67	247,07	257,73	261,01	251,41	254,14	259,21	264,13
Olomouc	181,29	189,44	194,95	204,37	207,28	207,41	209,39	211,14	216,31
Prostějov	170,18	177,80	185,27	193,76	195,79	200,20	201,00	204,26	207,52
Přerov	169,15	175,33	179,59	185,23	187,09	186,69	187,53	188,40	192,99
Šumperk	158,37	166,53	193,19	198,87	200,38	195,33	196,80	198,80	202,32

Zdroj: vlastní zpracování

Při porovnání počtu registrovaných jednotek je zjištěno, že největší počet byl v okrese Olomouc. V případě přepočtu na 1 000 obyvatel byl tento ukazatel největší v okrese Jeseník. Tento ukazatel má rostoucí tendenci z pohledu Olomouckého kraje. Na úrovni jednotlivých okresů měl pokles pouze v roce 2005 v okrese Jeseník, Přerov a Šumperk. Nejvíce registrovaných jednotek bylo v roce 2008. Na celý Olomoucký kraj připadlo v tomto období více jak 135 tis. registrovaných subjektů.

4.11 Počet právnických subjektů na 1 000 obyvatel

Tabulka 25: Vývoj počtu právnických subjektů na 1 000 obyvatel

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jeseník	23	25	26	28	29	30	31	33	34
Olomouc	24	26	27	31	32	34	36	39	42
Prostějov	25	26	27	29	30	31	32	34	35
Přerov	22	24	25	27	28	29	29	31	32
Šumperk	19	21	22	24	25	27	27	28	30

Zdroj: [37]

V tomto ukazateli jsou všechny okresy na srovnatelné úrovni. Do popředí se dostává okres Olomouc. Počet právnických subjektů rostl v okresech Olomouckého kraje v sledovaném období bez výjimky. Největšího počtu dosáhl okres Olomouc v roce 2008.

4.12 Průměrná hrubá mzda obyvatel

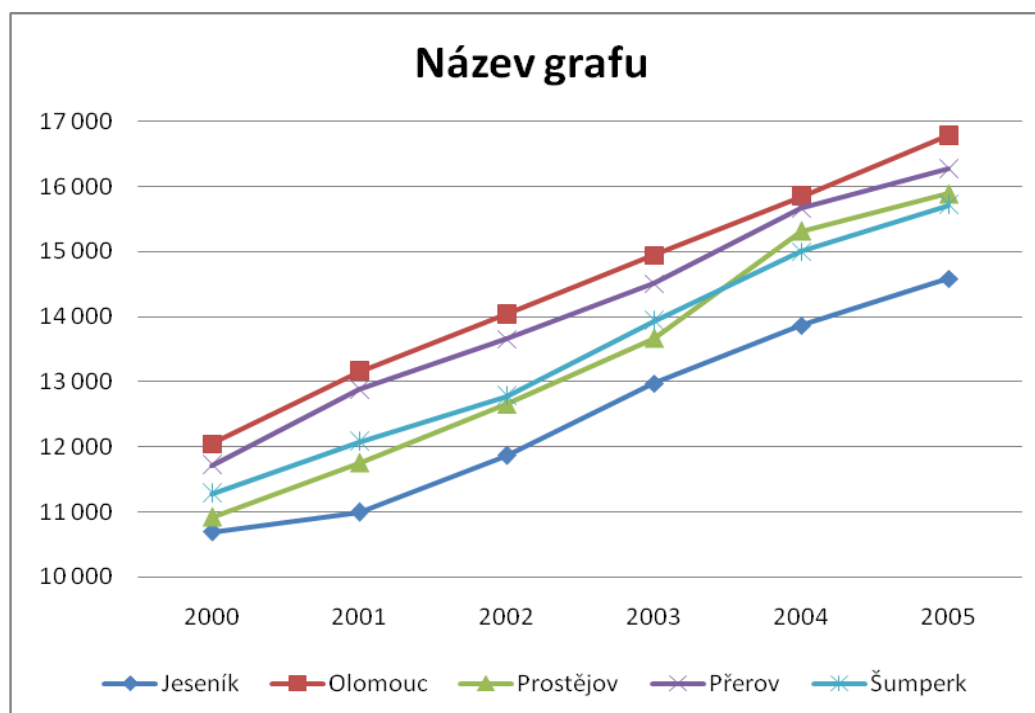
Tabulka 26: Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy obyvatel

	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Jeseník	10 687	10 990	11 869	12 973	13 862	14 580
Olomouc	12 042	13 150	14 029	14 947	15 846	16 776
Prostějov	10 916	11 748	12 654	13 661	15 314	15 886
Přerov	11 709	12 874	13 657	14 509	15 664	16 265
Šumperk	11 280	12 075	12 776	13 931	14 998	15 711

Zdroj: ČSÚ, MPSV

Průměrná hrubá měsíční mzda zaměstnanců se plynule zvyšuje ve všech okresech. Nejvyšších hodnot dosahuje v okrese Olomouc a okrese Přerov. Nejmenší hrubou mzdu pobírají obyvatelé okresu Šumperk. Největší nárůst průměrné hrubé měsíční mzdy zaznamenal okres Prostějov, kde se v roce 2004 zvýšila o 1 653 Kč.

Graf 5: Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy

Zdroj: vlastní zpracování

4.13 Průměrná hrubá mzda v průmyslu

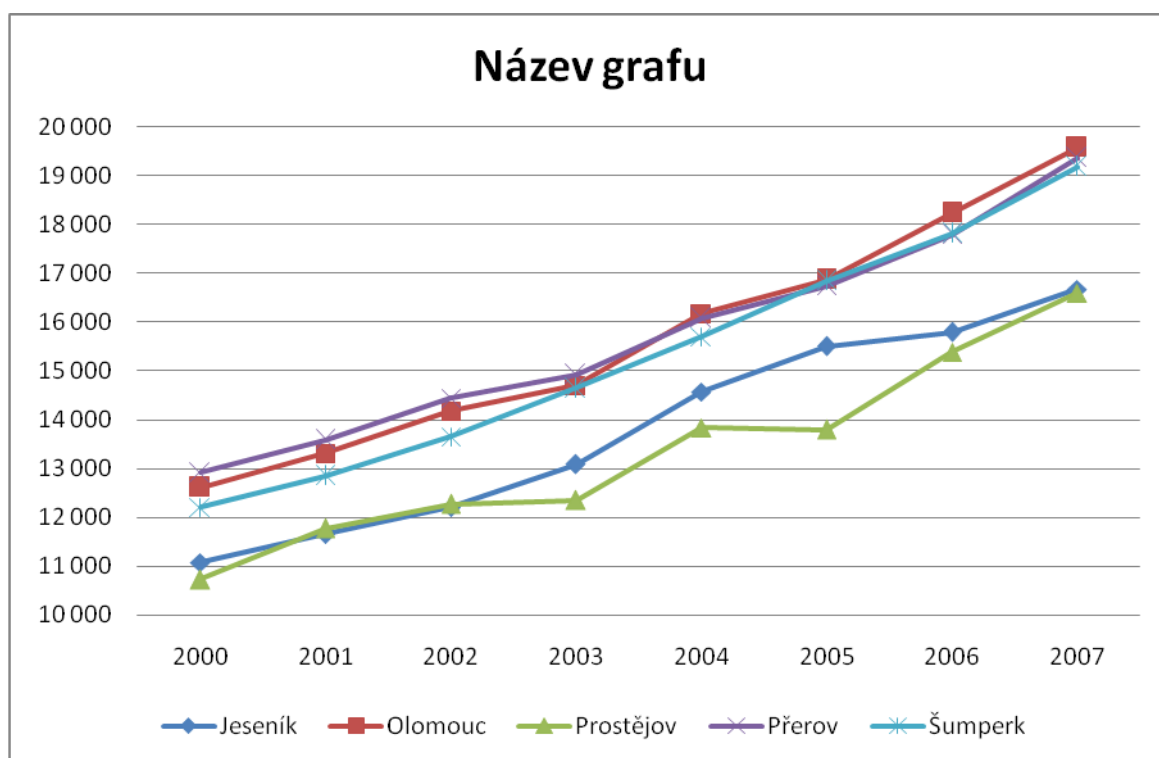
Tabulka 27: Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy v průmyslu

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Jeseník	11 078	11 655	12 206	13 079	14 570	15 507	15 798	16 678
Olomouc	12 615	13 311	14 174	14 706	16 173	16 871	18 243	19 575
Prostějov	10 727	11 767	12 265	12 349	13 831	13 791	15 386	16 597
Přerov	12 909	13 583	14 440	14 923	16 077	16 733	17 785	19 365
Šumperk	12 206	12 846	13 647	14 644	15 700	16 848	17 812	19 183

Zdroj: [38]

Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu měla podobný vývoj jako průměrná hrubá mzda. Zvyšovala se pozvolna ve všech okresech, jen v roce 2005 zaznamenala nepatrné snížení v okrese Prostějov, a to o 40 Kč. Následující rok naopak tento okres zaznamenal největší zvýšení za celé sledované období.

Graf 6: Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy v průmyslu

Zdroj: vlastní zpracování

4.14 Průměrná hrubá mzda ve stavebnictví

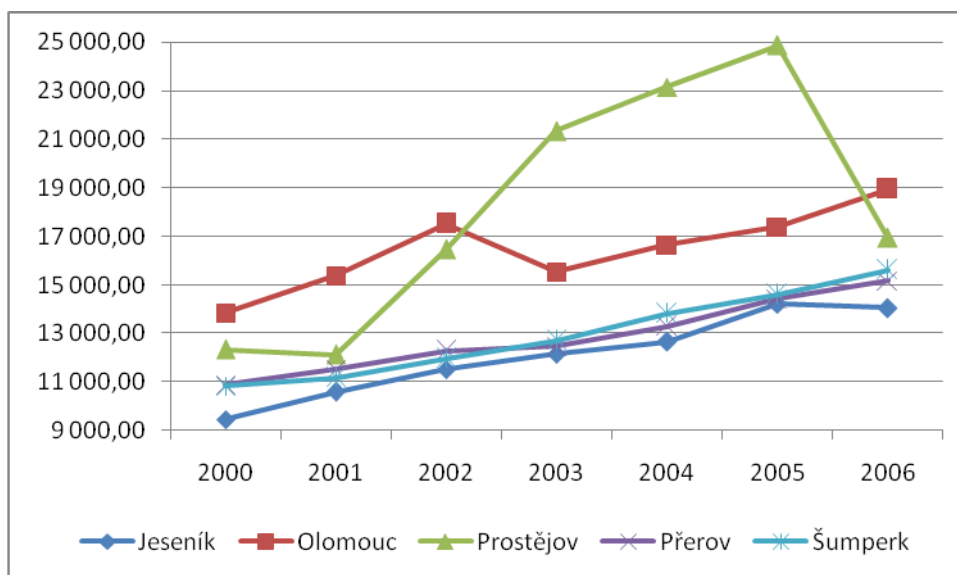
Tabulka 28: Vývoj průměrné hrubé mzdy ve stavebnictví

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Jeseník	9 465,00	10 597,00	11 518,00	12 146,00	12 659,00	14 215,00	14 043,00
Olomouc	13 853,00	15 387,00	17 507,00	15 531,00	16 643,00	17 397,00	18 951,00
Prostějov	12 326,00	12 114,00	16 465,00	21 336,00	23 140,00	24 853,00	16 925,00
Přerov	10 877,00	11 528,00	12 283,00	12 466,00	13 292,00	14 427,00	15 167,00
Šumperk	10 830,00	11 165,00	11 971,00	12 703,00	13 822,00	14 612,00	15 627,00

Zdroj: [39]

Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy ve stavebnictví není pravidelně rostoucí. Svého maxima dosahovala v letech 2003 – 2005 v okrese Prostějov, kde dokonce převýšila průměr České republiky. Ovšem od následujícího roku zaznamenala v tomto okrese prudký pokles, a to 7 927 Kč.

Graf 7: Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy ve stavebnictví

Zdroj: vlastní zpracování

4.15 Počet uchazečů (absolventů) na 1 volné pracovní místo pro absolventy

Tabulka 29: Vývoj počtu absolventů (uchazečů) na 1 volné pracovní místo pro absolventy

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jeseník	7,72	8,13	17,15	19,73	8,9	12,29	7,81	1,25	3,1
Olomouc	42,79	3,61	2,84	7,53	11,4	4,73	2,84	1,98	5,76
Prostějov	1,44	15,23	60,31	71	28,4	4,43	2,06	0,41	2,14
Přerov	46,13	14,4	15,83	11,3	4,18	4,3	2,14	0,92	1,39
Šumperk	13,87	8,83	8,93	7,88	42,24	56,9	17,79	2,1	5,13

Zdroj [36]

Počet absolventů na 1 volné pracovní místo se nevyvíjí rovnoměrně. Největšího počtu dosáhl v roce 2003 v okrese Prostějov. Okres Olomouc naopak byl v tomto roce nejlepší, a tím vykazoval nejnižší počet, a to 7,53 uchazečů- absolventů na jedno volné pracovní místo. V celkovém srovnání všech okresů Olomouckého kraje v období 2000-2008 byl pro uchazeče – absolventy nejvýhodnější rok 2007, a to především v okrese Prostějov.

5 APLIKACE METODOLOGIE V OLOMUCKÉM KRAJI

Pro nalezení pólů rozvoje a periferních oblastí je použito období 2002 – 2008. Pro každý rok je vypočítáno bodové hodnocení jednotlivých okresů, které nám udávají jejich pořadí. V této kapitole je znázorněn postup roku 2002, následující roky jsou přiloženy v přílohách PII. – PVII.

V aplikaci metodologie je použito 15 ukazatelů, které jsou značeny následujícími písmeny abecedy.

Tabulka 30: Značení jednotlivých ukazatelů

A	hustota obyvatel
B	počet obyvatel
C	celkový přírůstek obyvatel
D	míra nezaměstnanosti
E	Počet uchazečů na jedno volné pracovní místo
F	počet dlouhodobě nezaměstnaných k celkovému EPU v %
G	počet nezaměstnaných s vyšším odborným nebo vysokoškolským vzděláním k celkovému evidovanému počtu UOZ v %
H	dokončené byty na 1 000 obyvatel
I	stav přímých zahraničních investic na 1 000 obyvatel
J	počet registrovaných jednotek na 1 000 obyvatel
K	počet právnických subjektů na 1 000 obyvatel
L	průměrná hrubá mzda obyvatel
M	průměrná hrubá mzda v průmyslu
N	průměrná hrubá mzda ve stavebnictví
O	Počet uchazečů (absolventů) na 1 volné pracovní místo pro absolventy

Zdroj: vlastní zpracování

Výpočet vah

Váhy jsou vypočítány pomocí metody párového srovnání. Touto metodou se srovnávají dva ukazatele vůči sobě, a tím se zjišťuje, který ukazatel je důležitější. Mohou nastat následující výsledky: [7]

2 ... důležitější ukazatel

1 ... stejně důležitý ukazatel nebo nelze určit

0 ... méně důležitý ukazatel

Tabulka 31: Stanovení vah pro roky 2002-2005

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M	N	O	B1	V1	Váhy
A	x	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,5	1,25%
B	1	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,5	1,25%
C	2	2	x	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	0	8	5	4,17%
D	2	2	2	x	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	28	15	12,50%
E	2	2	2	0	x	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	16	9	7,50%
F	2	2	2	0	1	x	2	2	1	2	2	2	2	2	1	23	12,5	10,42%
G	2	2	1	0	1	0	x	1	0	1	1	1	1	1	1	13	7,5	6,25%
H	2	2	1	0	1	0	1	x	0	1	1	0	0	0	1	10	6	5,00%
I	2	2	2	0	1	1	2	2	x	2	2	1	1	1	1	20	11	9,17%
J	2	2	1	0	1	0	1	1	0	x	1	0	0	0	1	10	6	5,00%
K	2	2	1	0	1	0	1	1	0	1	x	0	0	0	1	10	6	5,00%
L	2	2	2	0	1	0	1	2	1	2	2	x	2	2	1	20	11	9,17%
M	2	2	2	0	1	0	1	2	1	2	2	0	x	1	1	17	9,5	7,92%
N	2	2	2	0	1	0	1	2	1	2	2	0	1	x	1	17	9,5	7,92%
O	2	2	2	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	x	16	9	7,50%
Celkem																	120	100,00%

Zdroj: vlastní zpracování

Nejdůležitějším ukazatelem je míra nezaměstnanosti, která dosahuje váhy 12,5%. V párovém srovnání byla hodnocena vždy jako důležitější ukazatel. Naopak ukazatele hustota a počet obyvatel má nejnižší váhu, a to pouze 1,25%.

Jelikož nejsou k dispozici pro jednotlivé roky všechny předchozí ukazatele, je třeba váhy vždy přepočítat k počtu ukazatelů, které v daném roce jsou k dispozici. Zde je vypočítáno pouze období 2002-2005. V příloze PI. jsou vypočítány váhy pro ostatní období.

Výchozí hodnoty ukazatelů v roce 2002

Jednotlivá data, která byla zjištěna a vymezena v kapitole 4, jsou nejdříve dány do tabulky (č. 32), a to pro každý rok zvlášť, aby bylo možno tyto data využít pro následující výpočty.

Tabulka 32: Statistická data roku 2002

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	59	148	142	160	96
B	42 251	224 156	109 524	134 895	125 924
C	-148	-379	-249	-480	-368
D	16,88	11,62	10,03	12,8	13,11
E	79,57	11,51	5,39	29,28	24,13
F	32,05	38,32	35,73	42,74	40,39
G	1,6	5,15	4,22	3,84	3,58
H	1,28	3,26	3,6	2,44	1,33
I	25	14	18	102	53
J	247,07	194,95	185,27	179,59	193,19
K	26	27	27	25	22
L	11 869	14 029	12 654	13 657	12 776
M	12 206	14 174	12 265	14 440	13 647
N	11 518,00	17 507,00	16 465,00	12 283,00	11 971,00
O	17,15	2,84	60,31	15,83	8,93

Zdroj: vlastní zpracování

Metoda normované proměnné

Tato metoda umožňuje transformovat původní nesčitatelná statistická data na normovaný tvar, který je porovnatelný. K tomuto účelu je využit následující vzorec. [6]

$$u_{ij} = \frac{x_{ij} - x_i}{s_i}$$

kde:

u_{ij} ... normovaná hodnota i -tého ukazatele v j -tém okrese

x_i ... aritmetický průměr i -tého ukazatele

s_i ... směrodatná odchylka i -tého ukazatele

Všechny vypočítané hodnoty jsou dány do následující tabulky.

Tabulka 33: Převrácení dat na normované hodnoty

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	-1,64	0,71	0,55	1,03	-0,66
B	-1,46	1,66	-0,31	0,13	-0,02
C	1,54	-0,47	0,66	-1,35	-0,38
D	1,76	-0,56	-1,26	-0,04	0,10
E	1,89	-0,70	-0,94	-0,03	-0,22
F	-1,56	0,13	-0,57	1,32	0,69
G	-1,78	1,26	0,46	0,14	-0,08
H	-1,15	0,92	1,27	0,06	-1,10
I	-0,53	-0,87	-0,74	1,82	0,32
J	1,95	-0,21	-0,61	-0,85	-0,28
K	0,32	0,86	0,86	-0,22	-1,83
L	-1,47	1,35	-0,45	0,86	-0,29
M	-1,21	0,88	-1,15	1,16	0,32
N	-0,97	1,42	1,00	-0,66	-0,79
O	-0,19	-0,89	1,93	-0,26	-0,59

Zdroj: vlastní zpracování

Zjištění vzdálenosti od antioptima

Pro další analýzu jsou stanoveny antioptimální hodnoty jednotlivých normovaných dat, které představují nejhůře hodnocený okres v daném ukazateli. Tato antioptimální hodnota je stanovena pro každý ukazatel zvlášť. Aby bylo možno vidět, jak si který okres v jednotlivém ukazateli vede, je nutno vypočítat vzdálenosti od antioptimálního okresu u všech ukazatelů zvlášť. Čím bude tato vzdálenost větší, tím lepší úroveň okres v daném ukazateli dosahuje.

Vzdálenosti jsou vypočítány pomocí vzorce: [7]

$$\Delta u_{ij} = u_{ij} - u_{i0}$$

kde:

Δu_{ij} ... vzdálenost normované hodnoty i-tého ukazatele v j-tém okresu od normované hodnoty

u_{i0} ... normovaná hodnota i-tého ukazatele v antioptimálním okresu

Tabulka 34: Zjištění vzdálenosti od antioptima

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	0,00	2,35	2,19	2,67	0,98
B	0,00	3,12	1,15	1,59	1,44
C	2,89	0,88	2,01	0,00	0,98
D	0,00	2,32	3,02	1,80	1,66
E	0,00	2,59	2,83	1,92	2,11
F	2,88	1,19	1,89	0,00	0,63
G	3,04	0,00	0,80	1,12	1,34
H	0,00	2,07	2,42	1,21	0,05
I	0,34	0,00	0,12	2,69	1,19
J	2,79	0,64	0,23	0,00	0,56
K	2,16	2,70	2,70	1,62	0,00
L	0,00	2,82	1,02	2,33	1,18
M	0,00	2,09	0,06	2,37	1,53
N	0,00	2,38	1,97	0,30	0,18
O	2,13	2,83	0,00	2,19	2,53

Zdroj: Vlastní zpracování

V tabulce 34. jsou vypočítány vzdálenosti od antioptimálního okresu. Okresy, které dosahují hodnot 0, jsou antioptimálními okresy. Čím je hodnota v tabulce větší, tím lepší úroveň okres v daném ukazateli dosahuje a naopak. Protože ukazatele týkající se nezaměstnanosti nabývají záporných hodnot - čím menší nezaměstnanost, tím lépe je okres hodnocen, jsou všechny hodnoty převedeny na absolutní čísla.

Násobení vzdáleností od antioptima stanovenými vahami

V poslední řadě se jednotlivé vzdálenosti od antioptima vynásobí stanovenými vahami a sečtou se jednotlivé hodnoty v daných okresech. Čím větší číslo okres dosahuje, tím se stává více pólem rozvoje a naopak.

Tabulka 35: Násobení vzdáleností od antioptima stanovenými vahami

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	0,00	2,94	2,74	3,34	1,22
B	0,00	3,90	1,44	1,99	1,79
C	12,05	3,67	8,38	0,00	4,07
D	0,00	28,96	37,72	22,46	20,76
E	0,00	19,46	21,21	14,38	15,85
F	30,04	12,42	19,70	0,00	6,60
G	19,01	0,00	4,98	7,01	8,41
H	0,00	10,35	12,12	6,06	0,26
I	3,08	0,00	1,12	24,62	10,91
J	13,96	3,18	1,17	0,00	2,81
K	10,78	13,48	13,48	8,09	0,00
L	0,00	25,82	9,38	21,38	10,84
M	0,00	16,53	0,50	18,77	12,10
N	0,00	18,86	15,58	2,41	1,43
O	15,94	21,22	0,00	16,43	18,97
Σ	104,85	180,79	149,53	146,92	116,03

Zdroj: vlastní zpracování

Z předcházející tabulky je vidět, že nejlépe je na tom v roce 2002 okres Olomouc, který dosahuje 180,79 bodů a tím se stává pólem rozvoje. Naopak okres Jeseník dosahuje pouze 104,85 bodů, čímž se stává nejhůře hodnoceným a zároveň periferním okresem v tomto roce.

Stanovení pořadí jednotlivých okresů Olomouckého kraje

V následující tabulce jsou dány všechny vypočítané hodnoty jednotlivých let.

Tabulka 36: Výpočty pořadí jednotlivých okresů

	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	Σ
Jeseník	104,85	104,24	82,21	93,73	102,10	95,47	119,44	702,04
Olomouc	180,79	195,17	176,27	194,20	208,57	184,22	194,15	1333,37
Prostějov	149,53	153,63	178,40	165,14	167,52	155,91	185,95	1156,08
Přerov	146,92	140,25	143,78	134,17	108,82	99,77	117,28	891,00
Šumperk	116,03	132,24	92,05	99,93	110,79	117,44	114,80	783,28

Zdroj: vlastní zpracování

Na základě metodologie jsme získali pořadí jednotlivých okresů. Mezi póly rozvoje jednoznačně zařadíme okres Olomouc, který v období 2002 - 2008 se umíšťoval jako nejlépe hodnocený okres.

Okres Prostějov se umisťoval na druhém místě a má velmi pozitivní vliv na ekonomiku, ale jeho postavení jako pólu rozvoje je diskutabilní a nesrovnatelné s okresem Olomouc.

Okres Přerov je okres, který bychom spíše řadily k střídavě rozvojovému okresu a střídavě k perifernímu okresu. V letech 2002 - 2005 vykazoval okres Přerov pozitivní hodnoty, ale od následujícího roku se tento okres jeví jako spíše periferní. Je to zapříčiněno i tím, že od roku 2006 se výrazně snížily přímé zahraniční investice v tomto okrese, které jsou hodnoceny jako jeden z důležitých ukazatelů. Dalším důvodem může být i fakt, že od roku 2006 není k dispozici ukazatel průměrná hrubá mzda obyvatel, ve kterém tento okres vykazoval pozitivní hodnoty.

Mezi periferní oblasti jsou zařazeny okres Jeseník a okres Šumperk. Tyto okresy dosáhly nejméně bodů ve sledovaném období. Jejich perifernost je především způsobena špatnou geografickou polohou.

6 CHARAKTERISTIKA PÓLŮ ROZROJE A PERIFERNÍCH OBLASTÍ

6.1 Okres Jeseník

Okres Jeseník se nachází v nejsevernějším výběžku Moravy a Slezska při hranicích s Polskou republikou. Rozprostírá se na severu Olomouckého kraje, na jihu sousedí s okresem Šumperk. Na východě má okres Jeseník společnou hranici s okresem Bruntál z Moravskoslezského kraje. [25]

Obrázek 3: Okres Jeseník [26]

Celkovou rozlohou 719 km² je nejmenším okresem mezi pěti okresy Olomouckého kraje. Na celkové ploše Olomouckého kraje se okres Jeseník podílí pouze necelými 14 %. Okres Jeseník patří mezi nejméně osídlené okresy, kde žije na 1km² pouze 58 obyvatel a jeho celkový počet obyvatel je 41 404. Vývoj počtu obyvatel má stále klesající tendenci. Klesající počet obyvatel je zapříčiněn několika faktory. Jedním z nedůležitějších je vysoká míra nezaměstnanosti, která má za následek odchod obyvatel do vnitrozemí, kde je jejich šance získat zaměstnání podstatně vyšší. Dalším faktorem je obecný demografický vývoj společnosti, kdy se snižuje porodnost a počet obyvatel v produktivním věku a zároveň se zvyšuje počet obyvatel v poproduktivním věku. Mezi další faktory lze zařadit také špatnou dopravní dostupnost zejména v souvislosti s izolovaností okresu a nízké mzdy. [25] [27]

V okrese Jeseník je velmi rozdrobená sídelní struktura. Nadpoloviční většina obcí v okrese Jeseník má méně jak 1 000 obyvatel. Nejmenší obcí je obec Ostružná se 152 obyvateli a obec s nejvyšším počtem obyvatel je okresní město Jeseník. Více než polovina obyvatel žije ve městech (podíl městského obyvatelstva v roce 2007 činil 54 %). Okres se skládá z pěti měst a devatenácti obcí. V okrese Jeseník jsou celkem 3 správní obvody obcí s pověřeným obecním úřadem (Jeseník, Javorník a Zlaté Hory). Správní obvod obcí s rozšířenou působností je na území okresu Jeseník pouze jeden (ORP Jeseník), pod který spadá 24 obcí okresu. [27]

Okres Jeseník lze z pohledu struktury ekonomiky označit za převážně průmyslový region s vyšším zastoupením zemědělství a stavebnictví. Pracovní síla v okrese Jeseník má nižší kvalifikaci, lze to dát zejména do souvislosti s nízkou průměrnou mzdou. Zejména z tohoto důvodu se mnoho ekonomicky aktivních obyvatel s vyšší kvalifikací stěhuje za prací do větších měst, kde je jejich uplatnění podstatně větší. Zároveň je potřeba zmínit, že mnoho lidí s trvalým pobytem v okrese Jeseník za prací vyjíždí za hranice okresu i kraje. Okres Jeseník je zároveň místem s vysokou mírou nezaměstnanosti (3. místo mezi okresy ČR). Nabídka pracovních míst může těžko konkurovat větším městům. Navíc volná místa jsou zpravidla pro uchazeče s nižší kvalifikací. Vývoj evidované míry nezaměstnanosti v okrese Jeseník má jednoznačně zhoršující se charakter. Zejména v zimních měsících je nezaměstnanost nejvyšší v celé republice. Tento fakt ještě umocnila hospodářská krize, která donutila i stabilní a velké zaměstnavatele k propouštění. [27]

Silné stránky (a příležitosti) okresu: [27]

- Dostatek pracovní síly
- Příznivá úroveň životního prostředí a čistota ovzduší
- Dobrá poloha pro kontakt s Polskem
- Ekonomika okresu jako celku je proporcionální a diverzifikovaná
- Zázemí pro cestovní ruch a turistiku je v okrese Jeseník na solidní úrovni a má velký skrytý rozvojový potenciál
- Existence rozvojových strategií na úrovni mikroregionů; v nichž jsou stanoveny priority rozvoje podnikání, infrastruktury, lidských zdrojů a také ochrany životního prostředí

- Území disponuje zdroji surovin (suroviny využitelné zejména ve stavebnictví - mramor, žula, vápenec, štěrkopísky, cihlářská hlína, grafit a také dřevo), zejména v horských oblastech
- Propagace území s cílem rozvíjet turistiku a cykloturistiku patří k rozvojovým prioritám mikroregionů na území okresu
- Potenciál volné a relativně levné pracovní síly, využitelný při vzniku nových ekonomických aktivit.

Slabé stránky (a rizika) okresu [27]

- Ochrana zemědělského a půdního fondu omezuje nabídku volných ploch pro investory
- Nevyrovnaná a místy nedostatečně rozvinutá technická infrastruktura, zvláště v menších obcích
- Okres Jeseník sice sousedí s Polskem, ale hranice je hůře propustná a spojení okresu s vnitrozemím je omezené
- V zemědělství pokračuje restrukturalizace, podnikatelé v zemědělství se již několik let vyrovnávají se změněnými ekonomickými podmínkami, které hodnotí, jako velmi náročné
- V některých částech okresu najdeme oblasti ekonomicky slabé, případně závislé na jednom rozhodujícím zaměstnavateli
- Nízká mzdová úroveň nejen v horských oblastech, ale v celém okrese
- Je zde silná sezónnost zaměstnanosti a také časté opakované uzavírání pracovních poměrů na dobu určitou s ohledem na aktuální zakázkovou náplň
- Poptávka zaměstnavatelů po pracovní síle je nevyrovnaná (zejména lokality na hranicích okresu a okrajové oblasti nabízejí jen minimum pracovních příležitostí, většinou málo atraktivních)
- Míra nezaměstnanosti dlouhodobě přesahuje průměr ČR

- Mobilita obyvatelstva je omezená jak geografickými podmínkami, tak dopravní obsluhovaností (z odlehlejších lokalit obvykle není zajištěno dojíždění do vícesměnných a nepřetržitých provozů)

6.2 Okres Olomouc

Okres Olomouc vznikl v roce 1960. Okres Olomouc se rozprostírá na jihovýchodě Olomouckého kraje. Na jihu sousedí s okresy Přerov a Prostějov a na severu s okresem Šumperk. Na východě a severovýchodě má okres Olomouc společnou hranici s okresy Nový Jičín, Opava a Bruntál z Moravskoslezského kraje a na západě má společnou hranici s okresem Svitavy z Pardubického kraje. [28] [30]

Obrázek 4: Okres Olomouc [41]

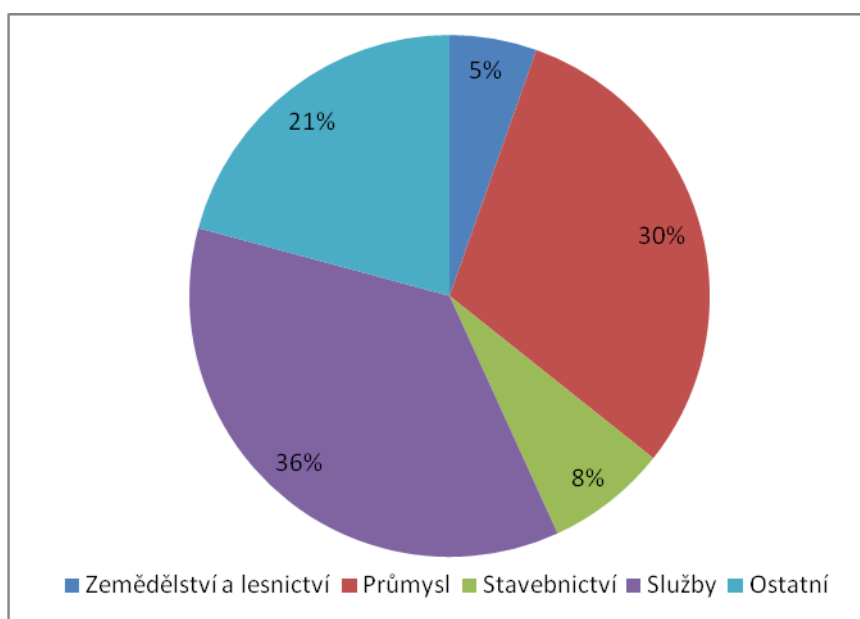
Od 1. 1. 2005 byly k okresu Olomouc přičleněny tři obce z Moravskoslezského kraje – Moravský Beroun, Norberčany, Huzová, které se staly součástí mikroregionu Šternbersko. Od 1. 1. 2007 došlo k další změně správního uspořádání okresu – do okresu Olomouc byla přerazena obec Lipinka ze Šumperska s cca 215 obyvateli. [28]

Okres Olomouc má celkem 231 737 obyvatel. Jeho rozloha je 1 618 km² (14. největší okres v ČR). Na jeho území se nachází 96 obcí, z toho 6 měst. Hustota osídlení je 141 obyvatel/km² a tím se řadí na 1. místo v okresech Olomouckého kraje. Nej hustěji osíd-

lená je střední a západní část okresu, ve východní části se nachází jen několik obcí nebo jejich částí (a vojenský výcvikový prostor Libavá). [28]

Z hlediska míry nezaměstnanosti se okres v rámci Olomouckého kraje umisťoval na druhý nejlépe hodnocený okres. V roce 2009 výrazně vzrostla míra nezaměstnanosti až na rekordních 14%, bylo to způsobeno masovým propouštěním z důvodů poklesu zakázek a ekonomických potíží v důsledku světové finanční krize. V rámci celé České republiky byla v tomto okrese 26. největší míra nezaměstnanosti. [28]

Graf 8: Podíl zaměstnaných v jednotlivých oborech

Zdroj: [28]

V okrese Olomouc je vysoký podíl obyvatel zaměstnán v průmyslu – a to zejména ve strojírenství, elektrotechnice a potravinářství; v posledních letech výrazně poklesla zaměstnanost v textilním průmyslu. Silně zastoupeno je také stavebnictví. Zejména v krajském městě jsou dobré podmínky pro rozvoj nejrůznějších služeb. Většina výroby je koncentrována na Olomoucku – v organizacích se sídlem v Olomouci a blízkém okolí pracuje okolo 70 % zaměstnanců větších organizací. Zemědělská výroba má v okrese dlouhou tradici a svými výsledky se řadí na přední místo v republice. [28]

Ekonomika okresu je tradičně diferencovaná a poskytuje pracovní příležitosti různých oborů vzdělání v průmyslu, v zemědělství i ve službách. Ve srovnání s jinými regiony v ČR vykazuje okres Olomouc (a ještě více celý Olomoucký kraj) známky zaostávání např. v

Olomouckém kraji připadá na jednoho obyvatele vůbec nejmenší hrubý domácí produkt. Okres, zejména krajské město, je centrem vzdělanosti. [28]

Silné stránky (a příležitosti) okresu [28]

- Vysoký podíl kvalitní zemědělské půdy a příhodné klimatické podmínky pro zemědělskou výrobu
- Proporcionalita ekonomiky (relativně vyrovnané zastoupení průmyslu, zemědělství i služeb)
- Diverzifikovaná a poměrně rozsáhlá průmyslová základna
- Rozvíjející se střední a menší zaměstnavatelé, působící hlavně v oblasti strojírenství
- Všechna čtyři větší města okresu (Olomouc, Litovel, Šternberk a Uničov) získala nového investora nebo investory
- Mladá a vzdělaná pracovní síla, která je na trhu práce k dispozici při relativně nízké úrovni požadovaných mezd
- Poměrně dobré dopravní možnosti, zejména do čtyř měst okresu
- Snadno dostupná široká institucionální základna
- Existence krajského města, jako centra rozvoje
Nižší až střední úroveň znečištění životního prostředí
- Občanská vybavenost na relativně dobré úrovni a možnosti dalšího rozvoje
- Existence Univerzity Palackého jako základny pro vznik a rozvoj firem využívajících špičkové technologie
- Komunikace a spolupráce mezi různými institucemi okresu a kraje ústící do společných plánů a projektů, které přinášejí i pozitivní efekty pro trh práce

Slabé stránky (a rizika) okresu [28]

- Vyšší podíl strojírenských podniků v průmyslu i mezi největšími zaměstnavateli okresu
- Vyšší zastoupení výrobních odvětví, které nabízejí nejnižší průměrné mzdy; i někteří noví investoři přinášejí do okresu především jednoduché montážní činnosti
- Zatím nedostatečná podpora malého a středního podnikání
- ochrana zemědělského a půdního fondu, která omezuje možnosti nabídky volných ploch pro investory
- Nedostatečně rozvinutá technická infrastruktura v některých částech okresu
- Existence lokalit s omezenými možnostmi dojížděky za prací a s limitovaným počtem

pracovních příležitostí v místě

- Nevyrovnaná nabídka pracovních příležitostí podle lokalit
- Přetrvává vysoký podíl dlouhodobé nezaměstnanosti

6.3 Okres Prostějov

Správní obvod Prostějov leží v samotném srdci Moravy. Rozprostírá se na jihozápadě Olomouckého kraje. Na východě sousedí s okresem Přerov a na severu s okresem Olomouc. Na jihu má společnou hranici s okresem Kroměříž ze Zlínského kraje a okresem Vyškov z Brněnského kraje. Na západě hraničí s okresy Blansko z Brněnského kraje a Svitavy z Pardubického kraje. Leží v severní části Hornomoravského úvalu, východně od Dražanské vrchoviny, v rovině Haná. [43]

Obrázek 5: Okres Prostějov [15]

Okres je tvořen z poloviny úrodnou rovinou Hané a z poloviny zvlněnou Dražanskou vrchovinou. Obec Skalka je známá svými lázněmi. Celkovou rozlohou 770 km² se řadí na čtvrté místo mezi pěti okresy Olomouckého kraje. Na celkové ploše Olomouckého kraje se okres Prostějov podílí 15 %. [43]

Správní obvod Prostějov má podle nejnovějších informací k 31. 12. 2009 110 150 obyvatel. Zahrnuje celkem 97 obcí, z nichž šest má statut městyse (Brodek u Prostějova, Draha-

ny, Kralice na Hané, Nezamyslice, Protivanov, Tištin) a pět má statut města (Konice, Kostelec na Hané, Némčice nad Hanou, Plumlov, Prostějov). [43]

Prostějovský správní obvod má průmyslově – zemědělský charakter. Nejvýznamnější průmyslová odvětví jsou oděvní a textilní výroba, stavebnictví, strojírenství, hutnictví a zpracování kovů. Mezi plodiny, které se zde pěstují, patří zejména cukrová řepa, brambory a sladovnický ječmen. Z hlediska zaměstnanosti nehraje zemědělství významnou úlohu. [43]

Centrem trhu práce je město Prostějov, kde žije přes 40 % všech a přes 80 % městských obyvatel a je zde vytvářena převážná část pracovních míst. Trh práce je poměrně uzavřený, i když dochází k migraci pracovních sil směrem k okolním správním obvodům, především Olomouci, Vyškovu, Přerovu a Blansku, a to jak dojížděním, tak vyjížděním pracovníků. Přispívá k tomu také poloha města Prostějova, jehož průmyslovou zónu protíná rychlostní komunikace R46 z Olomouce do Brna, která se napojuje na jihu okresu na dálnici D1. Další výhodou je také blízkost obce Nezamyslice, kterou bychom mohli charakterizovat jako železniční křižovatku prostějovského regionu, neboť je zde přímé vlakové spojení na Brno, Vyškov, Přerov a Olomouc. [43]

Silné stránky (a příležitosti) okresu [43]

- Vysoce sjednocený regionální útvar ovládaný gravitací města Prostějova
- Dostačující síť místních komunikací, zejména do pěti měst okresu
- Výhodná poloha a členitost regionu s vysokým potenciálem pro rozvoj cestovního ruchu
- Občanská vybavenost na relativně dobré úrovni a možnosti dalšího rozvoje
- Výhodné podmínky pro individuální výstavbu pro bydlení na venkově
- Přítomnost zahraničních investorů v průmyslové zóně potvrzující prosperitu okresu

Slabé stránky (a ohrožení) okresu [43]

- Minimalizovaná role dalších měst okresu díky centralizaci do města Prostějov
- Omezená dopravní obslužnost některých částí regionu
- Poměrně špatný stavebně technický stav komunikací
- Napojení na rychlostní komunikaci pouze v jižní části okresu

- Malá proporcionalita ekonomiky (převažuje průmysl)
- Vysoká míra vyjížděky obyvatel do zaměstnání
- Nepříznivá věková struktura obyvatelstva, stárnutí populace, úbytek v produktivním věku migrací
- Nedostatek pracovních příležitostí v jednotlivých mikroregionech okresu z důvodu centralizace
- Převažující zaměstnanost v oborech s nižším mzdovým oceněním
- Nedostatek některých odborných profesí (strojírenství, zdravotnictví, ...)
- Město Prostějov patří společně s Olomoucí a Přerovem mezi města s nejvíce zatíženým ovzduším v Olomouckém kraji

6.4 Okres Přerov

Okres Přerov se nachází v regionu Střední Morava (NUTS 2) na spojnici hlavních dopravních tras. Sousedí s okresy Olomouc, Nový Jičín, Vsetín, Kroměříž a Prostějov. Od roku 2001 náleží do nově zřízeného Olomouckého kraje. Rozprostírá se v jeho jihovýchodní části a zaujímá 18% z celkové plochy kraje. Celková rozloha okresu činí 845 km², průměrná hustota osídlení tak představuje 159 obyvatel na 1 km². [44]

Obrázek 6: Okres Přerov [47]

Počet obyvatel k 31. 12. 2009 vykázal další úbytek, a to o 443 obyvatel. Okres Přerov měl k tomuto datu celkem 134 722 obyvatel. Z celkového počtu ženy tvoří 51,1%. Počtem a hustotou obyvatel se řadí na konec první třetiny nejlidnatějších okresů ČR. V Olomouckém kraji je počtem obyvatel na druhém místě za okresem Olomouc a rozlohou je až třetí. [44]

Přerovsko je důležitou železniční a silniční křižovatkou. Celá oblast je protkána množstvím značených turistických a cykloturistických tras. Nezaměstnanost obyvatelstva v přerovském regionu patří stále k nejvyšší v ČR. Představitelé oblasti se snaží o vytváření nových pracovních míst zřizováním dalších průmyslových zón. [44]

Hospodářský charakter okresu je průmyslově-zemědělský s rozvinutými službami. Průmysl je převládajícím odvětvím, a to jak objemem produkce, tak i počtem pracovníků (tvoří cca 44% počtu zaměstnaných osob v civilním sektoru národního hospodářství). Průmyslová výroba, veřejné služby a administrativa je koncentrována především do několika větších městských center (Přerov, Hranice, Lipník n/B, Kojetín), které jsou zároveň obcemi s rozšířenou působností nebo pověřenými obecními úřady. [44]

Z hlediska velikosti a hustoty převažují obce s 200 - 700 obyvateli, vzájemně vzdálené přibližně 2 - 4km. Nej hustší sídelní síť se nachází v nížině podél komunikační linie Moravské brány. Složitější je situace v severovýchodní části okresu (podhůří Oderských vrchů) ležící na hranici s vojenským výcvikovým prostorem a s rozptylem obyvatelstva do více menších sídel. Přes některé problémové faktory - omezené dopravní spojení, zhoršené klimatické podmínky, lokálně snížená možnost zaměstnání i způsobů trávení volného času - převládá nezaměstnanost nižší než okresní průměr. [44]

Silné stránky (a příležitosti) okresu [44]

- Výhodná vnitrozemská poloha s rozvinutou a postupně se rozšiřující dopravní infrastrukturou
- Široká průmyslová základna především ve strojírenském, optickém, chemickém a dalším zpracovatelském průmyslu
- Příznivé přírodní podmínky pro zemědělskou výrobu ve větší části okresu
- Relativně dobrá úroveň kvalifikované pracovní síly
- Průmyslové zóny vhodné pro investory

- Rozvinutá síť středních škol a učilišť vč. vysoké školy

Slabé stránky (a ohrožení) okresu

- Méně rozvinuté okrajové oblasti
- Nadprůměrná dlouhodobá nezaměstnanost
- Nízká nabídka vhodných pracovních míst
- V některých mikroregionech menší zastoupení větších firem
- Nadprůměrné znečištění ovzduší

6.5 Okres Šumperk

Okres Šumperk, který vznikl k 1. 1. 1996 oddělením okresu Jeseník, patří spíše k větším okresům ČR. Rozprostírá se na severu Olomouckého kraje, jehož součástí je od 1. 1. 2001. Na jihovýchodě sousedí s okresem Olomouc a na severu s okresem Jeseník. Na východě má okres Šumperk společnou hranici s okresem Bruntál z Moravskoslezského kraje a na západě má společnou hranici s okresy Svitavy a Ústí nad Orlicí z kraje Pardubického. [46]

Už poloha okresu Šumperk naznačuje jeho základní charakter. Rozkládá se od severní části Moravy (Hanušovicko), kde sousedí s horským okresem Jeseník, až po území Hané (Mohelnicko). Jedná se tedy o rozmanitou oblast, kdy jednotlivá území nejlépe charakterizovala rostlinná zemědělská výroba. Jižní část je zemědělská, v severní části se objevuje jako velmi důležitá oblast pracovních příležitostí funkce rekreační. [46]

V současném uspořádání systému osídlení okresu mají rozhodující úlohu tři největší města, která představují zároveň i tři hlavní regionální střediska: Šumperk, Zábřeh a Mohelnice. Důležitým střediskem mikroregionů jsou ještě Hanušovice, i když jejich populační velikost příslušného zázemí je již řádově nižší. Tato čtyři města jsou zároveň středisky administrativních obvodů tzv. pověřených městských (obecních) úřadů. [46]

Obrázek 7: Mapa okresu Šumperk [45]

Celkovou rozlohou 1 313 km² se řadí na druhé místo mezi 5 okresy Olomouckého kraje. Na celkové ploše Olomouckého kraje se podílí 25 %. [46]

Šumpersko je významnou oblastí z hlediska cestovního ruchu. V průběhu let se stalo významným odvětvím vaření piva. Ještě dnes je zde počet osob vzdělaných, nebo s dlouholetou praxí v textilním odvětví poměrně vysoký, protože k útlumu tohoto odvětví došlo v průběhu uplynulých 20-ti let. Další nezanedbatelnou a tradiční roli v zaměstnanosti okresu Šumperk hrálo zemědělství, které prošlo zásadní restrukturalizací, která měla za následek jeho útlum a s nástupem dalších opatření toto odvětví ustupuje i nadále do pozadí. [46]

V posledních letech se průmysl přizpůsoboval novým potřebám a trendům společnosti a s nezanedbatelnou pomocí ekonomických zvýhodnění (investiční pobídky, daňové prázdny a jiné dotační programy), které přilákaly nové investory, se zásadně změnil. Přední místa v zaměstnanosti zaujal elektrotechnický a strojírenský průmysl pro automobilový trh, který se soustřeďuje převážně v průmyslových zónách. Tím došlo k zásadnímu rozdělení okresu na oblasti s vysokou a nízkou mírou nezaměstnanosti, úzce související s dopravní dostupností. [46]

Tato průmyslová odvětví byla v uplynulém roce nejvíce negativně zasažena světovou hospodářskou krizí, což mělo za následek posun našeho okresu v celorepublikovém měřítku v řazení výše míry nezaměstnanosti na přední místa. [46]

Na území okresu je 840 km silnic I. - III. třídy, nejdůležitější jsou silnice I/35, I/44, které protínají okres od jihu k severu (od Olomoucka k Jesenicu) a silnice I/11 procházející příčně od okresu Ústí nad Orlicí k okresu Bruntál. [46]

Silné stránky (a příležitosti) okresu [46]

- Sousedí s okresem Olomouc
- Na severu je příznivá úroveň životního prostředí a čistota ovzduší bývá často zdrojem příjmů pro místní obyvatele (cestovní ruch a činnosti související s ekologickým zemědělstvím)
- Z průmyslu převažuje strojírenství (ZKL Hanušovice) a potravinářský (Pivovar Holba Hanušovice), jež jsou nejvýznamnějšími zaměstnavateli této oblasti
- Dále převažuje elektrotechnika a průmysl zpracování dřeva, kterého jsou v celém území okresu bohaté zásoby, stejně tak jako i jiných přírodních bohatství (žula, vápenec a grafit)
- Okolí města Zábřeh (Zábřežsko), které lze považovat za zemědělskou oblast má na celkový rozvoj území zásadní vliv
- Významný je dvoukolejný železniční tah Praha – Bohumín, který umožňuje dopravu průmyslových produktů, pohodlnou dopravu osob do zaměstnání do přilehlých okresů, a nemalou měrou přispívá k rozvoji cestovního ruchu
- Mohelnicko zemědělskou oblastí, ale nachází se zde nejvýznamnější zaměstnavatelé okresu (Siemens, Hella), jejichž zakázkové náplně zásadně ovlivňují vývoj nezaměstnanosti v celém okrese

Slabé stránky (a ohrožení) okresu [46]

- Nejvýznamnější zaměstnavatelé se soustřeďují do osídlených oblastí nebo do průmyslových zón a tím vznikají velké rozdíly mezi většími územními celky a mezi okrajovými oblastmi v severní části
- Dopravní dostupnost není v odlehlých oblastech nijak modernizována

- Infrastruktura okresu není dostačující právě vzhledem k jeho členitosti
- Vysoká míra nezaměstnanosti v okrajových částech okresu

ZÁVĚR

Na základě metodologie byly v této diplomové práci nalezeny póly rozvoje a periferní oblasti, které byly následně charakterizovány.

Důležitou součástí práce bylo vyhledat jednotlivé potřebné ukazatele ekonomické úrovně. Zde nastal problém s nedostatkem potřebných dat jednotlivých ukazatelů. Některé ukazatele se na úrovni okresů nevedou vůbec, nebo jen do roku posledního sčítání lidu, domu a bytu.

I přes tento problém nedostatečné datové základny na úrovni okresů bylo vymezeno 15 ukazatelů, které sloužily pro výpočet pólů rozvoje a periferních oblastí. Každému ukazateli byla vypočítána váha jeho důležitosti pro stanovené období. Váhy byly vypočítány metodou párového srovnání.

Pro nalezení pólů rozvoje a periferních oblastí byla použita metodologie vícestranného srovnání více ukazatelů. Prvním krokem této metodologie bylo převést jednotlivé výchozí údaje na srovnatelné ukazatele. K tomuto výpočtu byla použita metoda normované proměnné a data byla tak transformována na normovaný srovnatelný tvar.

Dalším krokem bylo určení těchto normovaných dat od antioptimálního okresu, kde vzdálenost nám ukazovala, jaké úrovně okres v daném ukazateli dosahuje. Protože ukazatele nejsou na stejné srovnatelné úrovni, bylo posledním krokem tyto vzdálenosti vynásobit jednotlivými vahami. Sečtením těchto hodnot byly nalezeny póly rozvoje a periferní oblasti Olomouckého kraje.

Jednoznačným pólem rozvoje se stal okres Olomouc. Tento okres získal svoji polarizaci především díky tomu, že je okresním městem, kde je soustředěno velké množství služeb. Tyto služby uspokojují jednak obyvatele okresu z hlediska poskytování pracovních příležitostí, ale také umožňují nabídku zaměstnání pro ostatní obyvatele Olomouckého kraje.

Okres Prostějov má velmi pozitivní vliv na ekonomiku, ale jeho postavení jako pólu rozvoje je diskutabilní a nesrovnatelné s okresem Olomouc.

Naopak periferními oblastmi se staly okresy Jeseník a Šumperk. Tato perifernost je způsobena především v nedostatečné dopravní dostupnosti některých částí těchto okresů. Díky tomuto handicapu je zde velká míra nezaměstnanosti, která představovala jeden z nejdůležitějších ukazatelů periférnosti.

Okres Přerov patří mezi okresy, kde nelze jednoznačně určit pól rozvoje nebo periferní oblast. Do roku 2005 tento okres vykazoval dobré hodnoty jednotlivých ukazatelů, především příliv zahraničních investic do Přerovska. Přímé zahraniční investice zde dosahovaly téměř polovinu všech PZI plynoucí do celého kraje. Avšak od roku 2006 se tyto investice výrazně snížily, což přispělo k tomu, že Přerovsko se od tohoto roku stává 4 nejhorším okresem. Jeho postavení se také zhoršilo díky neexistenci dat průměrné hrubé měsíční mzdy, v které tento okres vykazoval dobré hodnoty v předcházejících letech.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

- [1] BLAŽEK, J., UHLÍŘ, D. *Teorie regionálního rozvoje: nástin, kritika, klasifikace*. 1. vyd. Praha: Karolinum, 2002. 212 s. ISBN 80-246-0384-5.
- [2] JEŽEK, J. *Prostorová a regionální ekonomika*. 2. vyd. Plzeň: Západočeská univerzita, Ekonomická fakulta, 1999. 234 s. ISBN 80-7082-575-8.
- [3] WOKOUN, R. a kol. *Ekonomika v prostoru: svět, střední Evropa, EU, OECD, ČR*. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. 189 s. ISBN 978-80-7201-698-3.
- [4] WOKOUN, R. a kol. *Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování*. 1. vyd. Praha: Linde, 2008. 475 s. ISBN 978-80-7201-699-0.
- [5] ŘÍHOVÁ, G.; DAMBORSKÝ, M., *Využití ekonomicko-matematických metod pro výuku regionálního rozvoje*. [online]. 1. Praha: [s.n.], 2008 [cit. 2010-03-19]. Dostupné z WWW: <<http://www.lokalizace.vse.cz/>>.
- [6] JÍLEK, J. *Metody mezinárodního srovnání*. 1. vyd. Praha: Vysoká škola ekonomická v Praze, 1997. 68 s. ISBN 80-7079-356-2.

Akademické práce:

- [7] CÍSAŘOVÁ, Bc. Martina. Polarizace ekonomického růstu a rozvoje ve Zlínském kraji. [s.l.], 2009. 124 s. Diplomová práce. UTB.

Elektronické zdroje:

- [8] Český statistický úřad [online]. [cit. 2010-03-20]. Dostupné z WWW: <[http://www.czso.cz/xm/edicniplan.nsf/t/7F004B2A81/\\$File/71101109.pdf](http://www.czso.cz/xm/edicniplan.nsf/t/7F004B2A81/$File/71101109.pdf)>.
- [9] Regionální informační servis [online]. [cit. 2010-03-20]. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/index.php?pid=202&kraj=9>>.
- [10] Regionální informační servis [online]. [cit. 2010-03-20]. Dostupné z WWW: <http://www.risy.cz/okresy_olomoucky_kraj>.

[11] *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2010-03-21]. Dostupné z WWW: <http://www.risy.cz/index.php?pid=509&kraj=9&kod_ukaz=9980&form_rokod=&form_rokdo=&uroven_nuts=4&kodnuts=&p_kapitola=1>.

[12] *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2010-03-21]. Dostupné z WWW: <http://www.risy.cz/index.php?pid=509&kraj=9&kod_ukaz=020401&form_rokod=&form_rokdo=&uroven_nuts=4&kodnuts=&p_kapitola=2>.

[13] *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2010-03-22]. Dostupné z WWW: <http://www.risy.cz/index.php?pid=509&kraj=9&p_kapitola=3&form_rokod=&form_rokdo=&language=cz&MapsRok=2008>.

[14] *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2010-03-22]. Dostupné z WWW: <http://www.risy.cz/index.php?pid=509&kraj=9&p_kapitola=6&form_rokod=&form_rokdo=&language=cz&MapsRok=2008>.

[15] *Města a obce online* [online]. [cit. 2010-03-23]. Dostupné z WWW: <<http://mesta.obce.cz/vyhledat2.asp?okres=3709>>.

[16] *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2010-03-24]. Dostupné z WWW: <<http://www.risy.cz/index.php?pid=202&sid=1288&mid=1445>>.

[17] *Olomoucký kraj* [online]. [cit. 2010-03-24]. Dostupné z WWW: <http://www.kr-olomoucky.cz/NR/rdonlyres/21D386C0-C617-4E4C-A028-8F29D98D9CEE/0/VZ_2008.pdf>.

[18] *Mastercard česká centra rozvoje* [online]. [cit. 2010-03-25]. Dostupné z WWW: <<http://www.centrarozvoje.cz/dokument/Brozury/olomoucko.pdf>>.

[19] *BusinessInfo* [online]. 2010 [cit. 2010-03-26]. Dostupné z WWW: <<http://www.businessinfo.cz/cz/clanek/olomoucky-kraj/charakteristika-olomouckeho-kraje/1000930/41072/>>.

[20] *Olomoucký kraj* [online]. [cit. 2010-03-28]. Dostupné z WWW: <http://www.kr-olomoucky.cz/NR/rdonlyres/9FE11EA6-207C-4581-BD40-234DD0E262E6/0/staticticke_ukazatele_v_kostce_CJ.pdf>.

[21] *Mastercard česká centra rozvoje* [online]. [cit. 2010-03-28]. Dostupné z WWW: <www.centrarozvoje.cz/?p=vysledky-2009>.

- [22] *Olomoucký kraj* [online]. [cit. 2010-03-29]. Dostupné z WWW: < http://www.kr-olomoucky.cz/NR/rdonlyres/B540B08C-42AF-467B-AB92-D68A92564FED/0/PRUOOK__Final.pdf >.
- [23] *CENIA : česká informační agentura životního prostředí* [online]. [cit. 2010-03-29]. Dostupné z WWW: <[http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/\\$pid/CENMSFSOZXII/\\$FILE/Olomoucky_kraj-web.pdf](http://www.cenia.cz/web/www/web-pub2.nsf/$pid/CENMSFSOZXII/$FILE/Olomoucky_kraj-web.pdf)>.
- [24] *Komunitní plánování sociálních služeb Jesenicka* [online]. [cit. 2010-04-01]. Dostupné z WWW: <<http://kpj.mujes.cz/>>.
- [25] *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2010-04-01]. Dostupné z WWW: <http://www.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_jesenik>.
- [26] *Města a obce online* [online]. [cit. 2010-04-01]. Dostupné z WWW: <<http://mesta.obce.cz/vyhledat2.asp?okres=3811&vzhled=ul>>.
- [27] *Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2010-04-02]. Dostupné z WWW: <http://portal.mpsv.cz/sz/local/je_info/informace/rocni_zpravy/jeokres1208web.pdf>.
- [28] *Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2010-04-03]. Dostupné z WWW: <http://portal.mpsv.cz/sz/local/ol_info/statistiky>.
- [29] *Ústav územního rozvoje* [online]. [cit. 2010-04-05]. Dostupné z WWW: <<http://www.uur.cz/default.asp?ID=892>>.
- [30] *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2010-04-06]. Dostupné z WWW: <http://www.praha.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/charakteristika_okresu_olomouc >.
- [31] *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2010-04-08]. Dostupné z WWW: <http://www.risy.cz/index.php?pid=509&kraj=9&p_kapitola=6&form_rokod=&form_rokdo=&language=CZ&MapsRok=2008>.
- [32] *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2010-04-09]. Dostupné z WWW: < [http://www2.czso.cz/xm/edicniplan.nsf/t/E10039D4A9/\\$File/1371340807.pdf](http://www2.czso.cz/xm/edicniplan.nsf/t/E10039D4A9/$File/1371340807.pdf) >.
- [33] *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2010-04-10]. Dostupné z WWW: <http://www.risy.cz/prime_zahranicni_investice_v_okresech_olomoucky_kraj>.

[34] *Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2010-04-11]. Dostupné z WWW: <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/vyvoj_od_072004/?_piref37_240420_37_240419_240419.statse=2000000000011&_piref37_240420_37_240419_240419.statsk=2000000000017&_piref37_240420_37_240419_240419.send=send&_piref37_240420_37_240419_240419.stat=2000000000018&_piref37_240420_37_240419_240419.obdobi=B&_piref37_240420_37_240419_240419.uzemi=1000&ok=Vybrat>.

[35] *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2010-04-11]. Dostupné z WWW: <http://www.risy.cz/index.php?pid=509&kraj=9&kod_ukaz=040101&form_rokod=&form_rokdo=&uroven_nuts=4&kodnuts=&p_kapitola=4>.

[36] *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2010-04-12]. Dostupné z WWW <http://www.risy.cz/index.php?pid=509&kraj=&kod_ukaz=9924&form_rokod=&form_rokdo=&uroven_nuts=4&kodnuts=&p_kapitola=6>.

[37] *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2010-04-13]. Dostupné z WWW: <http://www.risy.cz/index.php?pid=509&kraj=9&kod_ukaz=49928&form_rokod=&form_rokdo=&uroven_nuts=4&kodnuts=&p_kapitola=4>.

[38] *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2010-04-15]. Dostupné z WWW: <http://www.risy.cz/index.php?pid=509&kraj=9&p_kapitola=9&form_rokod=&form_rokdo=&language=CZ&MapsRok=2008>.

[39] *Regionální informační servis* [online]. [cit. 2010-04-16]. Dostupné z WWW: <http://www.risy.cz/index.php?pid=509&kraj=9&p_kapitola=11&form_rokod=&form_rokdo=&language=cz&MapsRok=2008>.

[40] *Olomoucký kraj* [online]. [cit. 2010-04-17]. Dostupné z WWW: <http://www.kr-olomoucky.cz/OlomouckyKraj/V%C5%A1eobecn%C3%A9informace+o+kraji/Mapa+kraje/mapa+kraje_CZ.htm?lang=CZ>.

[41] *Města a obce online* [online]. [cit. 2010-04-17]. Dostupné z WWW: <<http://mesta.obce.cz/vyhledat2.asp?okres=3805>>.

[42] *Český statistický úřad* [online]. [cit. 2010-07-17]. Dostupné z WWW: <http://www.olomouc.czso.cz/xm/redakce.nsf/i/okres_jesenik>.

- [43] *Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2010-04-18]. Dostupné z WWW: <http://portal.mpsv.cz/sz/local/pv_info/statistika_up/rocni_a_pololetni_zpravy/pvokres1209.pdf>.
- [44] *Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2010-04-18]. Dostupné z WWW: <http://portal.mpsv.cz/sz/local/pr_info/doplujici/statistika>
- [45] *Města a obce online* [online]. [cit. 2010-04-19]. Dostupné z WWW: <<http://mesta.obce.cz/vyhledat2.asp?okres=3809>>.
- [46] *Integrovaný portál Ministerstva práce a sociálních věcí* [online]. [cit. 2010-04-19]. Dostupné z WWW: <http://portal.mpsv.cz/sz/local/su_info/sz/zpravy/zprava_situace_na_tp_2009_sumperk.pdf>.
- [47] *Města a obce online* [online]. [cit. 2010-04-19]. Dostupné z WWW: <<http://mesta.obce.cz/vyhledat2.asp?okres=3808> >.

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

HDP	Hrubý domácí produkt.
ČR	Česká republika
ČSÚ	Český statistický úřad
RIS	Regionální informační systém
POU	Obce s pověřeným obecním úřadem
ORP	Obce s rozšířenou působností
Obyv.	Obyvatel
CHKO	Chráněná krajinná oblast
UOZ	Uchazeči o zaměstnání
SLDB	Sčítání lidu, domů a bytů
EAO	Ekonomicky aktivní obyvatelstvo
MSP	Malé a střední podnikání
Mil.	Milión
EUR	Euro
EU	Evropská unie
PZI	Přímé zahraniční investice

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1: Kraje ČR.....	27
Obrázek 2: Mapa Olomouckého kraje	27
Obrázek 3: Okres Jeseník	59
Obrázek 4: Okres Olomouc	62
Obrázek 5: Okres Prostějov	65
Obrázek 6: Okres Přerov.....	67
Obrázek 7: Mapa okresu Šumperk.....	70

SEZNAM GRAFŮ

Graf 1: Vývoj míry nezaměstnanosti v Olomouckém kraji	31
Graf 2: Vývoj celkového přírůstku obyvatel.....	41
Graf 3: Vývoj míry nezaměstnanosti v okresech Olomouckého kraje.....	42
Graf 4: Vývoj PZI	46
Graf 5: Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy.....	48
Graf 6: Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy v průmyslu.....	49
Graf 7: Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy ve stavebnictví	50
Graf 8: Podíl zaměstnaných v jednotlivých oborech	63

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1: Základní geografické ukazatele krajů	28
Tabulka 2: HDP v roce 2008	30
Tabulka 3: Socioekonomická úroveň krajů	31
Tabulka 4: Míra nezaměstnanosti v Olomouckém kraji.....	31
Tabulka 5: Ekonomicky aktivní obyvatelstvo v olomouckém kraji a v Č v roce 2008	32
Tabulka 6: Struktura zaměstnanosti v Olomouckém kraji.....	32
Tabulka 7: Investiční atraktivnost krajů	34
Tabulka 8: Stav přímých zahraničních investic v ČR a v krajích v mil. Kč.....	35
Tabulka 9: Vybrané geografické údaje okresů k 1. 1. 2009.....	39
Tabulka 10: Vývoj hustoty obyvatel	39
Tabulka 11: Vývoj počtu obyvatel.....	40
Tabulka 12: Vývoj celkového přírůstku obyvatelstva	40
Tabulka 13: Vývoj míry nezaměstnanosti v %	41
Tabulka 14: Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání na 1 volné pracovní místo	42
Tabulka 15: Vývoj počtu uchazečů s délkou nezaměstnanosti delší jak 1 rok.....	43
Tabulka 16: Vývoj uchazečů s délkou delší jak 1 rok k celkovému evidovanému počtu uchazečů o zaměstnání v %.....	43
Tabulka 17: Vývoj počtu nezaměstnaných s vyšším nebo s vysokoškolským vzděláním	44
Tabulka 18: Vývoj nezaměstnaných s vyšším a vysokoškolským vzděláním k celkovému evidovanému počtu uchazečů o zaměstnání v %.....	44
Tabulka 19: Vývoj počtu dokončených bytů celkem.....	45
Tabulka 20: Vývoj počtu dokončených bytů na 1000 obyvatel.....	45
Tabulka 21: Vývoj stavu přímých zahraničních investic v okresech v mil. Kč.....	45
Tabulka 22: Vývoj stavu přímých zahraničních investic v okresech na.....	46
Tabulka 23: Vývoj počtu registrovaných jednotek celkem.....	47
Tabulka 24: Vývoj počtu registrovaných jednotek na 1000 obyvatel.....	47
Tabulka 25: Vývoj počtu právnických subjektů na 1000 obyvatel.....	47
Tabulka 26: Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy obyvatel	48
Tabulka 27: Vývoj průměrné hrubé měsíční mzdy v průmyslu.....	49
Tabulka 28: Vývoj průměrné hrubé mzdy ve stavebnictví	50

Tabulka 29: Vývoj počtu absolventů (uchazečů) na 1 volné pracovní místo pro absolventy.....	51
Tabulka 30: Značení jednotlivých ukazatelů	52
Tabulka 31: Stanovení vah pro roky 2002-2005.....	53
Tabulka 32: Statistická data roku 2002.....	54
Tabulka 33: Převrácení dat na normované hodnoty	55
Tabulka 34: Zjištění vzdálenosti od antioptima.....	56
Tabulka 35: Násobení vzdáleností od antioptima stanovenými vahami.....	57
Tabulka 36: Výpočty pořadí jednotlivých okresů	57

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha PI: VÝPOČET VAH POMOCÍ PÁROVÉHO SROVNÁNÍ

Příloha PII: ROK 2002

Příloha PIII: ROK 2003

Příloha PIV: ROK 2004

Příloha PV: ROK 2005

Příloha PVI: ROK 2006

Příloha PVII: ROK 2007

Příloha PVIII: ROK 2008

PŘÍLOHA P I: VÝPOČET VAH POMOCÍ PÁROVÉHO SROVNÁNÍ

Stanovení vah pro rok 2006

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M	N	O	B1	V1	Váhy
A	x	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,5	1,43%
B	1	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,5	1,43%
C	2	2	x	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0	8	5	4,76%
D	2	2	2	x	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	26	14	13,33%
E	2	2	2	0	x	1	1	1	1	1	1	1	1	1	15	8,5	8,10%
F	2	2	2	0	1	x	2	2	1	2	2	2	2	1	21	11,5	10,95%
G	2	2	1	0	1	0	x	1	0	1	1	1	1	1	12	7	6,67%
H	2	2	1	0	1	0	1	x	0	1	1	0	0	1	10	6	5,71%
I	2	2	2	0	1	1	2	2	x	2	2	1	1	1	19	10,5	10,00%
J	2	2	1	0	1	0	1	1	0	x	1	0	0	1	10	6	5,71%
K	2	2	1	0	1	0	1	1	0	1	x	0	0	1	10	6	5,71%
M	2	2	2	0	1	0	1	2	1	2	2	x	1	1	17	9,5	9,05%
N	2	2	2	0	1	0	1	2	1	2	2	1	x	1	17	9,5	9,05%
O	2	2	2	0	1	1	1	1	1	1	1	1	1	x	15	8,5	8,10%
Celkem																105	100%

Stanovení vah pro rok 2007

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	M	O	B1	V1	Váhy	
A	x	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,5	1,65%	
B	1	x	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,5	1,65%	
C	2	2	x	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	8	5	5,49%	
D	2	2	2	x	2	2	2	2	2	2	2	2	2	24	13	14,29%	
E	2	2	2	0	x	1	1	1	1	1	1	1	1	14	8	8,79%	
F	2	2	2	0	1	x	2	2	1	2	2	2	1	19	10,5	11,54%	
G	2	2	1	0	1	0	x	1	0	1	1	1	1	11	6,5	7,14%	
H	2	2	1	0	1	0	1	x	0	1	1	0	1	10	6	6,59%	
I	2	2	2	0	1	1	2	2	x	2	2	1	1	18	10	10,99%	
J	2	2	1	0	1	0	1	1	0	x	1	0	1	10	6	6,59%	
K	2	2	1	0	1	0	1	1	0	1	x	0	1	10	6	6,59%	
M	2	2	2	0	1	0	1	2	1	2	2	x	1	16	9	9,89%	
O	2	2	2	0	1	1	1	1	1	1	1	1	x	14	8	8,79%	
Celkem																91	100,00%

Stanovení vah pro rok 2008

	A	B	C	D	E	F	G	J	K	O	B1	V1	Váhy
A	x	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,5	2,73%
B	1	x	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1,5	2,73%
C	2	2	x	0	0	0	1	1	1	0	7	4,5	8,18%
D	2	2	2	x	2	2	2	2	2	2	18	10	18,18%
E	2	2	2	0	x	1	1	1	1	1	11	6,5	11,82%
F	2	2	2	0	1	x	2	2	2	1	14	8	14,55%
G	2	2	1	0	1	0	x	1	1	1	9	5,5	10,00%
J	2	2	1	0	1	0	1	x	1	1	9	5,5	10,00%
K	2	2	1	0	1	0	1	1	x	1	9	5,5	10,00%
O	2	2	2	0	1	1	1	1	1	x	11	6,5	11,82%
Celkem											55	100,00%	

PŘÍLOHA P II: ROK 2002

Statistická data

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	59	148	142	160	96
B	42 251	224 156	109 524	134 895	125 924
C	-148	-379	-249	-480	-368
D	16,88	11,62	10,03	12,8	13,11
E	79,57	11,51	5,39	29,28	24,13
F	32,05	38,32	35,73	42,74	40,39
G	1,6	5,15	4,22	3,84	3,58
H	1,28	3,26	3,6	2,44	1,33
I	25	14	18	102	53
J	247,07	194,95	185,27	179,59	193,19
K	26	27	27	25	22
L	11 869	14 029	12 654	13 657	12 776
M	12 206	14 174	12 265	14 440	13 647
N	11 518,00	17 507,00	16 465,00	12 283,00	11 971,00
O	17,15	2,84	60,31	15,83	8,93

Převrácení dat na normované hodnoty

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	-1,64	0,71	0,55	1,03	-0,66
B	-1,46	1,66	-0,31	0,13	-0,02
C	1,54	-0,47	0,66	-1,35	-0,38
D	1,76	-0,56	-1,26	-0,04	0,10
E	1,89	-0,70	-0,94	-0,03	-0,22
F	-1,56	0,13	-0,57	1,32	0,69
G	-1,78	1,26	0,46	0,14	-0,08
H	-1,15	0,92	1,27	0,06	-1,10
I	-0,53	-0,87	-0,74	1,82	0,32
J	1,95	-0,21	-0,61	-0,85	-0,28
K	0,32	0,86	0,86	-0,22	-1,83
L	-1,47	1,35	-0,45	0,86	-0,29
M	-1,21	0,88	-1,15	1,16	0,32
N	-0,97	1,42	1,00	-0,66	-0,79
O	-0,19	-0,89	1,93	-0,26	-0,59

Zjištění vzdálenosti od antioptima (v absolutní hodnotě)

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	0,00	2,35	2,19	2,67	0,98
B	0,00	3,12	1,15	1,59	1,44
C	2,89	0,88	2,01	0,00	0,98
D	0,00	2,32	3,02	1,80	1,66
E	0,00	2,59	2,83	1,92	2,11
F	2,88	1,19	1,89	0,00	0,63
G	3,04	0,00	0,80	1,12	1,34
H	0,00	2,07	2,42	1,21	0,05
I	0,34	0,00	0,12	2,69	1,19
J	2,79	0,64	0,23	0,00	0,56
K	2,16	2,70	2,70	1,62	0,00
L	0,00	2,82	1,02	2,33	1,18
M	0,00	2,09	0,06	2,37	1,53
N	0,00	2,38	1,97	0,30	0,18
O	2,13	2,83	0,00	2,19	2,53

Násobení vzdálenosti od antioptima stanovenými váhami

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	0,00	2,94	2,74	3,34	1,22
B	0,00	3,90	1,44	1,99	1,79
C	12,05	3,67	8,38	0,00	4,07
D	0,00	28,96	37,72	22,46	20,76
E	0,00	19,46	21,21	14,38	15,85
F	30,04	12,42	19,70	0,00	6,60
G	19,01	0,00	4,98	7,01	8,41
H	0,00	10,35	12,12	6,06	0,26
I	3,08	0,00	1,12	24,62	10,91
J	13,96	3,18	1,17	0,00	2,81
K	10,78	13,48	13,48	8,09	0,00
L	0,00	25,82	9,38	21,38	10,84
M	0,00	16,53	0,50	18,77	12,10
N	0,00	18,86	15,58	2,41	1,43
O	15,94	21,22	0,00	16,43	18,97
Σ	104,85	180,79	149,53	146,92	116,03

PŘÍLOHA P III: ROK 2003

Statistická data

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	59	149	142	159	96
B	42 148	224 333	109 439	134 599	125 794
C	-103	177	-85	-296	-130
D	18,17	11,78	10,22	13,84	12,5
E	76,59	18,46	5,37	32,79	25,51
F	37,25	38,05	38,78	43,95	41,67
G	1,39	5,2	4,24	3,77	3,18
H	2,25	2,8	2,25	2,18	1,17
I	30	27	19	98	67
J	257,73	204,37	193,76	185,23	198,87
K	28	31	29	27	24
L	12 973	14 947	13 661	14 509	13 931
M	13 079	14 706	12 349	14 923	14 644
N	12 146,00	15 531,00	21 336,00	12 466,00	12 703,00
O	19,73	7,53	71	11,3	7,88

Převrácení dat na normované hodnoty

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	-1,64	0,74	0,56	1,01	-0,66
B	-1,46	1,66	-0,31	0,13	-0,03
C	-0,10	1,74	0,02	-1,37	-0,28
D	1,80	-0,56	-1,14	0,20	-0,30
E	1,85	-0,55	-1,09	0,04	-0,26
F	-1,08	-0,76	-0,46	1,60	0,69
G	-1,71	1,30	0,54	0,17	-0,30
H	0,23	1,27	0,23	0,09	-1,81
I	-0,61	-0,71	-0,98	1,67	0,63
J	1,94	-0,14	-0,55	-0,89	-0,36
K	0,09	1,38	0,52	-0,35	-1,64
L	-1,51	1,38	-0,50	0,74	-0,11
M	-0,83	0,74	-1,54	0,95	0,68
N	-0,78	0,20	1,87	-0,68	-0,62
O	-0,16	-0,66	1,97	-0,50	-0,65

Zjištění vzdálenosti od antioptima (v absolutní hodnotě)

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	0,00	2,38	2,20	2,65	0,98
B	0,00	3,12	1,15	1,58	1,43
C	1,27	3,11	1,39	0,00	1,09
D	0,00	2,37	2,94	1,60	2,10
E	0,00	2,40	2,95	1,81	2,11
F	2,68	2,36	2,07	0,00	0,91
G	3,00	0,00	0,76	1,13	1,59
H	2,04	3,08	2,04	1,91	0,00
I	0,37	0,27	0,00	2,64	1,61
J	2,83	0,75	0,33	0,00	0,53
K	1,73	3,02	2,16	1,30	0,00
L	0,00	2,89	1,01	2,25	1,40
M	0,00	1,58	0,71	1,79	1,52
N	0,00	0,98	2,65	0,09	0,16
O	2,12	2,63	0,00	2,47	2,61

Násobení vzdáleností od antioptima stanovenými vahami

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	0,00	2,98	2,75	3,31	1,22
B	0,00	3,90	1,44	1,98	1,79
C	5,29	12,97	5,78	0,00	4,55
D	0,00	29,59	36,81	20,05	26,25
E	0,00	18,03	22,09	13,59	15,84
F	27,93	24,59	21,55	0,00	9,50
G	18,77	0,00	4,73	7,04	9,95
H	10,20	15,39	10,20	9,54	0,00
I	3,37	2,45	0,00	24,23	14,72
J	14,13	3,73	1,66	0,00	2,66
K	8,64	15,12	10,80	6,48	0,00
L	0,00	26,51	9,24	20,62	12,86
M	0,00	12,49	5,60	14,15	12,01
N	0,00	7,73	20,98	0,73	1,27
O	15,92	19,70	0,00	18,53	19,60
Σ	104,24	195,17	153,63	140,25	132,24

PŘÍLOHA P IV: ROK 2004

Statistická data

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	58	149	142	159	95
B	42 014	224 296	109 367	134 181	125 268
C	-134	-37	-72	-418	-526
D	18,31	10,28	9,9	12,73	12,63
E	24,32	17,68	5,93	24,28	27,99
F	35,31	35,93	41,05	47,42	41,83
G	1,99	5,66	4,56	3,77	3,36
H	1,71	2,76	2,58	1,8	1,99
I	30	30	38	95	71
J	261,01	207,28	195,79	187,09	200,38
K	29	32	30	28	25
L	13 862	15 846	15 314	15 664	14 998
M	14 570	16 173	13 831	16 077	15 700
N	12 659,00	16 643,00	23 140,00	13 292,00	13 822,00
O	8,9	11,4	28,4	4,18	42,24

Převrácení dat na normované hodnoty

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	-1,64	0,74	0,56	1,00	-0,67
B	-1,46	1,67	-0,30	0,12	-0,03
C	0,52	1,02	0,84	-0,92	-1,46
D	1,84	-0,83	-0,96	-0,01	-0,05
E	0,55	-0,30	-1,81	0,54	1,02
F	-1,13	-0,99	0,17	1,61	0,34
G	-1,53	1,46	0,57	-0,08	-0,42
H	-1,08	1,40	0,97	-0,87	-0,42
I	-0,88	-0,88	-0,57	1,63	0,70
J	1,94	-0,12	-0,55	-0,89	-0,38
K	0,09	1,38	0,52	-0,35	-1,64
L	-1,82	1,01	0,25	0,75	-0,20
M	-0,76	0,98	-1,57	0,88	0,47
N	-0,84	0,19	1,87	-0,68	-0,54
O	-0,71	-0,54	0,66	-1,05	1,64

Zjištění vzdálenosti od antioptima (v absolutní hodnotě)

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	0,00	2,38	2,20	2,64	0,97
B	0,00	3,12	1,15	1,58	1,43
C	1,99	2,48	2,30	0,55	0,00
D	0,00	2,67	2,80	1,86	1,89
E	0,47	1,32	2,83	0,48	0,00
F	0,47	1,32	2,83	0,48	0,00
G	3,00	0,00	0,90	1,54	1,88
H	0,00	2,48	2,05	0,21	0,66
I	0,00	0,00	0,31	2,50	1,58
J	2,82	0,77	0,33	0,00	0,51
K	1,73	3,02	2,16	1,30	0,00
L	0,00	2,83	2,07	2,57	1,62
M	0,81	2,55	0,00	2,45	2,04
N	0,00	1,03	2,71	0,16	0,30
O	2,35	2,17	0,97	2,68	0,00

Násobení vzdáleností od antioptima stanovenými vahami

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	0,00	2,97	2,75	3,30	1,21
B	0,00	3,90	1,44	1,97	1,78
C	8,29	10,34	9,60	2,28	0,00
D	0,00	33,40	34,98	23,21	23,63
E	3,53	9,91	21,21	3,57	0,00
F	4,90	13,77	29,46	4,95	0,00
G	18,75	0,00	5,62	9,65	11,75
H	0,00	12,39	10,27	1,06	3,31
I	0,00	0,00	2,82	22,95	14,47
J	14,11	3,86	1,66	0,00	2,54
K	8,64	15,12	10,80	6,48	0,00
L	0,00	25,95	18,99	23,57	14,86
M	6,37	20,20	0,00	19,37	16,12
N	0,00	8,17	21,48	1,30	2,38
O	17,61	16,29	7,31	20,11	0,00
Σ	82,21	176,27	178,40	143,78	92,05

PŘÍLOHA P V: ROK 2005

Statistická data

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	58	141	142	159	95
B	41 891	228 610	109 429	134 265	124 966
C	-123	17	62	84	-302
D	16,9	9,3	8,4	11,6	12
E	20,06	10,5	5,59	22,94	23,01
F	39,35	34,33	41,8	48,06	45,31
G	2,19	5,53	5,14	3,37	3,03
H	1,29	2,06	2,2	1,3	1,43
I	35	33	34	60	59
J	251,41	207,41	200,2	186,69	195,33
K	30	34	31	29	27
L	14 580	16 776	15 886	16 265	15 711
M	15 507	16 871	13 791	16 733	16 848
N	14 215,00	17 397,00	24 853,00	14 427,00	14 612,00
O	12,29	4,73	4,43	4,3	56,9

Převrácení dat na normované hodnoty

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	-1,64	0,59	0,62	1,08	-0,65
B	-1,44	1,68	-0,31	0,11	-0,05
C	-0,49	0,48	0,79	0,95	-1,73
D	1,78	-0,79	-1,10	-0,01	0,12
E	0,51	-0,83	-1,53	0,92	0,93
F	-0,51	-1,56	0,01	1,32	0,74
G	-1,30	1,31	1,01	-0,38	-0,64
H	-0,93	1,03	1,39	-0,91	-0,58
I	-0,74	-0,90	-0,82	1,26	1,18
J	1,91	-0,04	-0,35	-0,95	-0,57
K	-0,09	1,64	0,35	-0,52	-1,38
L	-1,73	1,28	0,06	0,58	-0,18
M	-0,37	0,77	-1,81	0,66	0,75
N	-0,71	0,07	1,92	-0,66	-0,62
O	-0,21	-0,58	-0,59	-0,60	1,98

Zjištění vzdálenosti od antioptima (v absolutní hodnotě)

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	0,00	2,23	2,26	2,72	1,00
B	0,00	3,12	1,13	1,54	1,39
C	1,24	2,21	2,53	2,68	0,00
D	0,00	2,57	2,87	1,79	1,66
E	0,42	1,76	2,46	0,01	0,00
F	1,83	2,88	1,32	0,00	0,58
G	2,62	0,00	0,31	1,69	1,96
H	0,00	1,96	2,32	0,03	0,36
I	0,16	0,00	0,08	2,16	2,08
J	2,86	0,92	0,60	0,00	0,38
K	1,30	3,02	1,73	0,86	0,00
L	0,00	3,01	1,79	2,31	1,55
M	1,44	2,58	0,00	2,46	2,56
N	0,00	0,79	2,63	0,05	0,10
O	2,19	2,56	2,57	2,58	0,00

Násobení vzdáleností od antioptima stanovenými vahami

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	0,00	2,79	2,82	3,40	1,24
B	0,00	3,90	1,41	1,93	1,73
C	5,18	9,23	10,53	11,16	0,00
D	0,00	32,11	35,91	22,39	20,70
E	3,12	13,23	18,42	0,07	0,00
F	19,06	30,04	13,70	0,00	6,02
G	16,36	0,00	1,91	10,58	12,24
H	0,00	9,80	11,59	0,13	1,78
I	1,47	0,00	0,73	19,78	19,05
J	14,30	4,58	2,99	0,00	1,91
K	6,48	15,12	8,64	4,32	0,00
L	0,00	27,58	16,40	21,16	14,21
M	11,38	20,43	0,00	19,51	20,27
N	0,00	6,23	20,81	0,41	0,78
O	16,39	19,17	19,28	19,33	0,00
Σ	93,73	194,20	165,14	134,17	99,93

PŘÍLOHA P VI: ROK 2006

Statistická data

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	58	142	142	159	95
B	41 827	228 956	109 633	134 668	124 810
C	-64	346	204	403	-156
D	14,68	7,64	6,17	10,61	10,36
E	17,68	5,05	4,66	8,04	10,2
F	33,63	32,48	38,77	48,46	44,24
G	1,79	5,46	5,21	3,55	3,27
H	2,61	2,57	3,4	0,91	0,91
I	37	40	37	25	68
J	254,14	209,39	201	187,53	196,8
K	31	36	32	29	27
M	15 798	18 243	15 386	17 785	17 812
N	14 043,00	18 951,00	16 925,00	15 167,00	15 627,00
O	7,81	2,84	2,06	2,14	17,79

Převrácení dat na normované hodnoty

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	-1,64	0,61	0,61	1,07	-0,65
B	-1,44	1,68	-0,31	0,11	-0,05
C	-0,95	0,90	0,26	1,16	-1,37
D	1,64	-0,77	-1,28	0,25	0,16
E	1,81	-0,86	-0,94	-0,23	0,23
F	-0,96	-1,15	-0,12	1,46	0,77
G	-1,53	1,19	1,00	-0,23	-0,43
H	0,53	0,49	1,32	-1,17	-1,17
I	-0,31	-0,10	-0,31	-1,15	1,86
J	1,91	-0,02	-0,38	-0,96	-0,56
K	0,00	1,65	0,33	-0,66	-1,32
M	-1,03	1,06	-1,38	0,67	0,69
N	-1,25	1,67	0,47	-0,58	-0,31
O	0,21	-0,61	-0,74	-0,73	1,87

Zjištění vzdálenosti od antioptima (v absolutní hodnotě)

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	0,00	2,25	2,25	2,71	0,99
B	0,00	3,12	1,13	1,55	1,38
C	0,42	2,27	1,63	2,53	0,00
D	0,00	2,41	2,92	1,39	1,48
E	0,00	2,67	2,75	2,04	1,58
F	2,42	2,61	1,58	0,00	0,69
G	2,72	0,00	0,19	1,41	1,62
H	1,70	1,66	2,49	0,00	0,00
I	0,84	1,05	0,84	0,00	3,01
J	2,86	0,94	0,58	0,00	0,40
K	1,32	2,97	1,65	0,66	0,00
M	0,00	2,09	0,35	1,70	1,72
N	0,00	2,92	1,71	0,67	0,94
O	1,66	2,48	2,61	2,60	0,00

Násobení vzdáleností od antioptima stanovenými vahami

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	0,00	3,22	3,22	3,87	1,42
B	0,00	4,45	1,61	2,21	1,98
C	1,98	10,81	7,75	12,03	0,00
D	0,00	32,16	38,88	18,59	19,74
E	0,00	21,60	22,26	16,48	12,79
F	26,56	28,62	17,35	0,00	7,56
G	18,12	0,00	1,23	9,43	10,82
H	9,71	9,48	14,23	0,00	0,00
I	8,41	10,52	8,41	0,00	30,15
J	16,35	5,37	3,31	0,00	2,28
K	7,54	16,96	9,42	3,77	0,00
M	0,00	18,87	3,18	15,34	15,55
N	0,00	26,42	15,51	6,05	8,53
O	13,42	20,10	21,15	21,04	0,00
Σ	102,10	208,57	167,52	108,82	110,79

PŘÍLOHA P VII: ROK 2007

Statistická data

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	58	142	143	160	95
B	41 565	230 607	109 979	135 165	124 475
C	-262	1436	346	497	-120
D	11,09	5,48	4,21	8,35	8,15
E	13,53	3,85	2,71	4,71	5,43
F	31,59	27,93	37,75	46,2	41,95
G	1,67	6,33	5,96	4,45	3,6
H	2,17	3,86	3,77	1,02	1,86
I	34	38	39	29	70
J	259,21	211,14	204,26	188,4	198,8
K	33	39	34	31	28
M	16 678	19 575	16 597	19 365	19 183
O	1,25	1,98	0,41	0,92	2,1

Převrácení dat na normované hodnoty

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	-1,64	0,60	0,62	1,07	-0,65
B	-1,43	1,69	-0,30	0,11	-0,06
C	-1,07	1,76	-0,06	0,20	-0,83
D	1,51	-0,82	-1,35	0,37	0,29
E	1,94	-0,57	-0,87	-0,35	-0,16
F	-0,83	-1,38	0,10	1,37	0,73
G	-1,62	1,14	0,92	0,03	-0,47
H	-0,33	1,19	1,11	-1,37	-0,61
I	-0,55	-0,28	-0,21	-0,90	1,94
J	1,91	-0,05	-0,33	-0,98	-0,55
K	0,00	1,65	0,28	-0,55	-1,38
M	-1,19	0,96	-1,25	0,81	0,67
O	-0,13	1,02	-1,44	-0,65	1,20

Zjištění vzdálenosti od antioptima (v absolutní hodnotě)

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	0,00	2,23	2,26	2,71	0,98
B	0,00	3,12	1,13	1,54	1,37
C	0,00	2,84	1,02	1,27	0,24
D	0,00	2,33	2,86	1,14	1,22
E	0,00	2,51	2,81	2,29	2,10
F	2,20	2,75	1,27	0,00	0,64
G	2,76	0,00	0,22	1,11	1,62
H	1,04	2,56	2,48	0,00	0,76
I	0,35	0,62	0,69	0,00	2,84
J	2,88	0,93	0,65	0,00	0,42
K	1,38	3,03	1,65	0,83	0,00
M	0,00	2,15	0,06	2,00	1,86
O	1,33	0,19	2,65	1,85	0,00

Násobení vzdáleností od antioptima stanovenými vahami

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	0,00	3,68	3,72	4,47	1,62
B	0,00	5,14	1,86	2,54	2,25
C	0,00	15,58	5,58	6,97	1,30
D	0,00	33,32	40,86	16,27	17,46
E	0,00	22,10	24,70	20,14	18,49
F	25,34	31,69	14,66	0,00	7,37
G	19,71	0,00	1,57	7,95	11,55
H	6,83	16,86	16,33	0,00	4,99
I	3,81	6,85	7,61	0,00	31,21
J	19,00	6,10	4,25	0,00	2,79
K	9,07	19,96	10,89	5,44	0,00
M	0,00	21,27	0,59	19,73	18,40
O	11,71	1,65	23,28	16,26	0,00
Σ	95,47	184,22	155,91	99,77	117,44

PŘÍLOHA P VIII: ROK 2008

Statistická data

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	58	143	143	159	95
B	41 404	231 339	110 159	134 722	124 513
C	-161	732	180	-443	38
D	11,5	5,82	4,68	7,96	8,1
E	27,02	7,04	10,73	8,5	7,54
F	25,32	19,59	22,12	36,94	30,58
G	2,32	7,12	5,99	4,89	4,13
J	264,13	216,31	207,52	192,99	202,32
K	34	42	35	32	30
O	3,1	5,76	2,14	1,39	5,13

Převrácení dat na normované hodnoty

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	-1,64	0,62	0,62	1,05	-0,66
B	-1,43	1,69	-0,30	0,10	-0,06
C	-0,59	1,69	0,28	-1,31	-0,08
D	1,66	-0,77	-1,26	0,15	0,21
E	1,97	-0,68	-0,19	-0,49	-0,61
F	-0,26	-1,18	-0,77	1,61	0,59
G	-1,57	1,36	0,67	0,00	-0,46
J	1,91	-0,01	-0,37	-0,95	-0,58
K	-0,15	1,81	0,10	-0,64	-1,13
O	-0,24	1,34	-0,81	-1,25	0,96

Zjištění vzdálenosti od antioptima (v absolutní hodnotě)

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	0,00	2,26	2,26	2,69	0,99
B	0,00	3,12	1,13	1,53	1,36
C	0,72	3,00	1,59	0,00	1,23
D	0,00	2,43	2,92	1,52	1,46
E	0,00	2,65	2,16	2,46	2,59
F	1,87	2,79	2,38	0,00	1,02
G	2,94	0,00	0,69	1,36	1,83
J	2,86	0,94	0,58	0,00	0,37
K	0,98	2,94	1,23	0,49	0,00
O	1,58	0,00	2,15	2,59	0,37

Násobení vzdáleností od antioptima stanovenými vahami

	Jeseník	Olomouc	Prostějov	Přerov	Šumperk
A	0,00	6,17	6,17	7,34	2,69
B	0,00	8,50	3,08	4,18	3,72
C	5,89	24,53	13,01	0,00	10,04
D	0,00	44,21	53,08	27,55	26,46
E	0,00	31,34	25,55	29,05	30,56
F	27,20	40,61	34,69	0,00	14,89
G	29,36	0,00	6,91	13,64	18,29
J	28,56	9,36	5,83	0,00	3,75
K	9,81	29,42	12,26	4,90	0,00
O	18,64	0,00	25,36	30,62	4,41
Σ	119,44	194,15	185,95	117,28	114,80